

Jegyzőkönyv

az Országos Köznevelési Tanács

2009. április 16-án, csütörtökön, 11 órai kezdettel,
az Oktatási és Kulturális Minisztérium (Budapest V., Szalay utca 10-14.)
101. számú tanácstermében megtartott
üléséről

Napirend:

1. Előterjesztés a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény végrehajtásáról rendelkező 20/1997. (II. 13.) Korm. rendelet módosításáról

*Előadó: Patay Péterné főosztályvezető-helyettes
Simon Henrietta közoktatási finanszírozási referens*

2. A tankönyvvé nyilvánítás jelenlegi rendszerének kritikai elemzése

Előadó: Dr. Karlovitz János OKNT-tag

3. Egyebek

- 3.1 Az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések támogatása, valamint az integrációs rendszerben részt vevő intézményekben dolgozó pedagógusok anyagi támogatása igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól szóló OKM-rendelet

- 3.2 A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet módosításáról szóló OKM-rendelet

Előadó: Hegyiné Pallaghy Szilvia osztályvezető OKM

- 3.3 Pályázati felhívás természettudományos kerettantervek készítésére a 7-12. évfolyamokra

Előadó: Balogh Lászlóné referens

Elnököl: Dr. Loránd Ferenc, az OKNT elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Varga Erzsébet (Magyar Gyorsírók és Gépírók Országos Szövetsége beszédgyorsíró szolgálat)

Az ülés résztvevői**Az Országos Köznevelési Tanács tagjai:**

Barlai Róbertné
Bátyai László
Görbe László
Dr. Hadházy Tibor
Dr. Hunyady Györgyné
Dr. Iker János
Dr. Karlovitz János
Dr. Loránd Ferenc
Dr. Mihály Ottó
Dr. Szabados Lajos
Dr. Szebedy Tas
Dr. Szenes György
Dr. Szilágyi János
Dr. Trencsényi László
Dr. Závodszky Géza

Meghívottak:

Patay Péterné (OKM)
Simon Henrietta (OKM)
Dr. Bartha Lajosné (OKM)
Magyar Zita (OKM)
Kosinszky Zsuzsa (OKM)

Érdeklődőként jelen vannak:

Ballér Judit (TVOT)
Romankovics András (TVOT)

Tartalomjegyzék

Általános bevezető	5
Dr. Csermely Péter lemondásának bejelentése	5
Javaslat az ülés napirendi pontjainak felcserélésére	5
Dr. Szebedy Tas beszámolója a tanév rendje rendelethez érkezett javaslatokról	5
Dr. Szenes György kérése a szakmai tanulmányi versenyek meghirdetésével és a tanév rendjéről szóló rendelet kiadásának időpontjával kapcsolatban	6
Dr. Szebedy Tas megbízása határozatok megszövegezésével	7
Elnöki tájékoztatás az állami kezelésbe venni szándékozott iskolák tantervével kapcsolatos levelezésről	7
Az ülés napirendjének elfogadása	8
Előterjesztés a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény végrehajtásáról rendelkező 20/1997. (II. 13.) Korm. rendelet módosításáról	8
Pályázati felhívás természettudományos kerettantervek készítésére a 7-12. évfolyamokra	17
Elnöki javaslat a szakképzéssel kapcsolatos testületi álláspont kialakítása érdekében ad hoc bizottság létrehozására	28
A tankönyvvé nyilvánítás jelenlegi rendszerének kritikai elemzése	29

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 03 perc)

DR. LORÁND FERENC, az OKNT elnöke, az ülés levezető elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Megnyitom az OKNT mai ülését.

Napirend előtt egy számunkra szomorú hírt szeretnék közölni. Kaptam egy levelet Csermely Pétertől, amelyben bejelenti, hogy lemond az OKNT-n belüli tagságáról, méghozzá egészségügyi okokra hivatkozva, nevezetesen az egyik szemén egy olyan gyulladást fedeztek fel, aminek a jelenlegi periódusban való meggyógyulására esélyt adtak az orvosok, de amennyiben nem csökkenti a szeme terhelését, akkor átterjedhet a másik szemére is, és - ez a szövegnek a legdrámaibb része, egyébként szétesztatom majd a levél másolatát - azt mondta az orvos, hogy a következő ilyen alkalommal meg is vakulhat.

Ez a dolog tehát nagyon komoly, és nagy veszteség nekünk, mert Csermely Péter kiváló kolléga, okos, értelmes, magatartásában is számomra példaértékűen szerény - ami csak a nagy emberek sajátja. Kérem szépen tehát ezt tudomásul venni. Arra kérem Zsuzsát, hogy majd másolja le ezt a levelet, és kapják meg az OKNT tagjai. Ha felhatalmaztok rá, akkor írok egypár soros levelet az OKNT nevében, hogy milyen sajnálattal vettük tudomásul.

Volna egy olyan napirendi pontunk, ami nem volna célszerű, ha az időproblémák miatt kicsúszna, és e miatt nem tudnánk határozatot hozni, ezt pedig a tankönyvvé nyilvánítás rendszerét vitató anyag előtt kellene megtárgyalnunk: a természettudományos tantervi pályázat kiírására vonatkozó szöveg jóváhagyását. Az a javaslatom, hogy megtárgyaljuk az első napirendi pontot, és mielőtt rátérnénk a feltehetően több vitát kiváltó másodikra, amely a bírálati szempontokról szól, vegyük ezt a kérdést előre, hogy ne legyen e miatt fennakadás.

Parancsoljon, alelnök úr.

DR. SZEBEDY TAS: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt OKNT-tagság. Az elmúlt alkalommal kaptam egy külön feladatot, mert az április 9-ei ülésidőpont a kör-email szerint a többségnek nem volt alkalmas, viszont a tanév rendjéről szóló rendelethez az OKNT véleményét el kellett küldeni. Három karakteres észrevételt kaptam a tisztelt tagságtól, nevezetesen Szenes Györgytől, Trencsényi Lászlótól és Görbe Lászlótól. Én mindhárom véleményt, amivel azt hiszem, majdnem minden levél érintőlegesen egyetértett, megfogalmaztam. A szünetek beosztásában a december 23-a lett volna az utolsó tanítási nap a rendelet javaslata szerint, 24-e pedig ünnep, de a valószínűsíthető napcserek miatt a 24-e egy előzetes szombati nappal ledolgozott munkanap lett volna - ezt egy munkaügyi naptárban néztem meg a honlapon. Azt kértük, erre való hivatkozással - miután a kollégistáknak, hazautazóknak, egyéb szempontból sok tanuló családjának gondot jelentene ez a 23-ai nap -, úgy szervezze át a tanév rendje szünetbeosztását a minisztérium, hogy vagy egyik lehetőségként a tanítás nélküli munkanapok rendjét kellene máshogy beosztani, másik lehetőségként esetleg a 182 tanítási nap terhére, a harmadik alternatívaként azt is javasoltam - nem tudom, elfogadható-e -, hogy ha máshogy nem, akár a kilenc- vagy tíznapos őszi szünet terhére csökkentett nappal, de ne a 23-a legyen az utolsó tanítási nap.

A másik kérés Trencsényi javaslata illetve véleménye alapján, a Magyar Pedagógiai Társaság részéről, ezen kívül a tanári értékelésre vonatkozó részt érintette, amely előír bizonyos diagnosztikai mérésre vonatkozó feladatokat, egyszerűen úgy, hogy meg kell csinálni - azt hiszem, valahogy úgy van a rendelet szövegében, hogy „el kell végezni az iskoláknak”. Itt a

kérdés arra vonatkozott, hogy ehhez anyagi, képzésbeli illetve egyéb feltételek mennyire biztosítottak, hiszen annak a feladatnak, amelyet a rendelet egy ilyen kijelentő-felszólító értelmű mondattal ír elő, annak következményei vannak az értékelés gyakorlatában. Ennek a feltételeit a rendelet valami módon értelmezze, illetve, ha ehhez képzés vagy anyagi fedezet kell, annak a biztosításáról is legyen intézkedés.

A harmadik észrevétel pedig az érettségi időszak és a tanítási időszak párhuzamos működésére vonatkozott. Sok esetben, különösen a középszintű érettség, amely az esetek többségében a nagy létszámokat érinti, az iskolában szervezési problémát okoz.

A negyedik pedig a Szakképzési Társaság, Szenes Gyuriék kérése volt: lehessen időben tudni az éves versenyek programjait, ugyanis rendszeresen gondot jelent - az idei rendeletervezetben is -, hogy később derülnek ki a versenyidőpontok, mint azt az iskoláknak tervezniük kell. Ez gyakorlatilag utólagos programmódosításokat tesz szükségessé, amint az időpont előrehozásával meg lehet oldani.

Körülbelül ez volt a négy javaslat lényege. A ti segítségetekkel, illetve a javaslatszövegeket összedolgozva egy kérelembe, megfogalmaztam és elküldtem miniszter úrnak. Mindhárom javaslatban a rendelet egyéb tartalmára vonatkozó megerősítő, támogató állásfoglalás volt, én ezt közöltem. Ezt tudtam 9-éig beküldeni, és akkor, Zsuzsa, meg is kapták ezt, ugye?

KOSINSZKY ZSUZSA: Azonnal továbbítottam.

DR. SZEVEDY TAS: Ez történt, köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük a tájékoztatást. Szenes György akar még hozzáfűzni valamit.

DR. SZENES GYÖRGY: Ugyanehhez a témához, napirend előtt szeretnék egy-két gondolatot fűzni.

Az egyik, amiről Tas szólt, azt gondolom, törvénysértés, amit a szakminisztériumok csinálnak folyamatosan, évek óta. Nem hajlandóak meghirdetni, vagy nem tudom, miért nem hirdetik meg a szakmai tanulmányi versenyeket a tanév rendje rendeletben. A közoktatási törvény úgy szól, hogy az országos versenyeket meg kell hirdetni, és az iskoláknak a munkatervükben ezeket tervezniük kell. Az iskolák nem tudják a munkatervükben ezeket tervezni, mert megjelenik majd októberben vagy novemberben a szakmai verseny. Nem ismerik a Gergely-naptárt? Én nem tudom, miért nem tudják ezt megcsinálni. Nagyon nyomatékosan kérem, hogy ez jegyzőkönyvben szerepeljen, miniszter úr kezdeményezze ezeket a dolgokat, a társmisztériumokkal intézzék már egyszer végre el, hogy ezt időben meg lehessen hirdetni.

Ami pedig erre a minisztériumra vonatkozik, már tényleg komikusnak tűnik, hogy a tanév rendjét nem tudják időben kiadni. Mire ez az Oktatási Közlönyben, a minisztérium hivatalos lapjában megjelenik, az május-júniusban lesz az iskolákban. Miért nem lehet úgy megcsinálni, hogy január-februárban - a naptárt ismerjük, és semmi extra dolog nincs benne - tervezhető legyen minden? Az általános iskolák lassan befejezik a tanévet, mire a következő tanév rendje megjelenik. Volt időszak, amikor ezt meg tudták csinálni időben, de most már évek óta nem kerül ide január-februárban elénk, hogy a márciusi közlönyben megjelenjék. Nem tudom, mi az akadálya.

ELNÖK: Szeretnék ehhez a költői kérdéshez, ennek a reciprokjaként, egy határozati javaslat-szöveget választási alternatívaként felajánlani. Amennyiben egyetértünk vele, az Országos Köznevelési Tanács határozottan kérje a minisztériumot, hogy a tanév rendje legkésőbb eddig és eddig az időpontig álljon az iskolák rendelkezésére, hogy ehhez képest tudják tervezni a saját munkarendjüket. Mert amit te itt költői kérdésként föltettél, a fordítottja egy ilyen határozati szövegjavaslat volna. Ezzel te egyet tudnál érteni? *(Dr. Szenes György: Igen.)*

Görbe László!

GÖRBE LÁSZLÓ: Csak megerősíteném, hogy a középszintű érettségi szervezése miatt magyar, matematika, történelem és angol nyelvi napokon gyakorlatilag a középiskolákban lehetetlen a tanítás. Vagy az összes pedagógiai napot ezekre a napokra adjuk ki, és akkor értelmetlen az az öt nap, vagy pedig a tanév szervezésekor ezt figyelembe kellene venni. Nem lehet megoldani, hogy tanítunk is, meg érettségiztetünk is.

ELNÖK: Segíts lefordítani határozati javaslattá!

GÖRBE LÁSZLÓ: A kötelező magyar, történelem, matematika, angol nyelv napján ne legyen tanítási nap a középiskolában.

ELNÖK: Ez a határozati javaslat, csatlakozik ahhoz, amit Szenes mondott. Ezzel te egyetértesz, Gyuri?

DR. SZENES GYÖRGY: Nem lehet tanítani.

DR. SZEVEDY TAS: Azért, mert nincs dupla létszámú tantestület, aki a két feladatot el tudja látni.

GÖRBE LÁSZLÓ: Hely és személy is.

ELNÖK *(Dr. Szabó Tashoz)*: Megkérhetlek téged arra, mint iskolában nálam jobban járatos embert, hogy ezt a két szöveget egybeszerkesztve megfogalmazd? És akkor mint OKNT-határozatot miniszter úrnak továbbítjuk.

DR. SZEVEDY TAS: Értsen egyet vele a tagság...

ELNÖK: Miután a két részlettel egyetértett, nyilván azt a megfogalmazást, amit te ebből szerkesztesz - bízván fogalmazási képességében -, látatlanban meg lehetne szavazni. Nincs ellenvélemény ezzel kapcsolatban? *(Nincs ilyen jelzés.)* Köszönöm szépen.

Még egy információval tartozom. Emlékeztetek benneteket arra, szó volt róla, hogy a Munkaügyi Minisztériumnak és az Oktatási Minisztériumnak is küldünk egy levelet.

Az önkormányzatoktól állami kezelésbe vett iskolák ügye kapcsán én írtam egy háromsoros levelet a miniszter úrnak, mert a sajtóközleményéből olyan szövegek láttak napvilágot, miszerint ezekben az iskolákban egy egységes tanterv kerül bevezetésre, és az a miniszteri nyilatkozat ezt azzal a reménnyel adta közre, hogy ez meg fogja oldani vagy csökkenteni fogja az esélykülönbségeket. Én akkor ezzel kapcsolatban írtam egy levelet a

miniszterúrnak, amelyben felhívtam szíves figyelmét, hogy a tantervi kérdésekben az OKNT-nek egyetértési joga van, tehát amennyiben ez a tanterv napvilágot fog látni, az OKNT kéri, hogy előzetesen lássa. Erre a Munkaügyi Minisztériumból már a múltkori ülés előtt megkaptam a választ, és most kezemben van Hiller úr levele is, miszerint folyamatosan dolgoznak ezen, nincs szándékukban megkerülni a Köznevelési Tanácsot, tehát ez a tantervi javaslat ide fog kerülni. Ennyit tájékoztatásul.

Most kérdezem, hogy az előterjesztett napirendhez van-e hozzászólás, azzal a cserével, amit én javasoltam, nehogy kicsússzunk az időből a pályázati felhívás jóváhagyása tekintetében. *(Nincs jelentkező.)* Nincs, akkor elfogadta az OKNT.

Akkor szeretettel és tisztelettel üdvözlöm az első napirend előterjesztőit, és kérem, amennyiben van előzetes szóbeli megjegyzésük, hozzáfűznivalójuk, szíveskedjenek elmondani, utána megnyitom a vitát. Parancsoljon!

PATAY PÉTERNÉ: Köszönöm szépen. Üdvözlöm a jelenlévőket. Csak néhány mondatnyi kiegészítést szeretnék tenni, mielőtt kollégáim tájékoztatást adnak a kormányrendelet módosításával kapcsolatos részletekről.

A vezetői összefoglaló tartalmazza, hogy a fenntartók, a Magyar Államkincstár és a Pénzügyminisztérium elvárásának megfelelően kerül sor erre a módosításra, illetve a 20-as kormányrendelet áttekintésére. A megállapítást még azzal szeretném kiegészíteni, hogy 2008-ban az Állami Számvevőszék ellenőrzést folytatott a nem állami fenntartók finanszírozásával kapcsolatban és az egyházi intézményeknél. Itt a kormánynak és a tárcának is kötelezettségként előírta, úgy kell módosítani a 20-as kormányrendeletet, hogy még közelebb kerüljenek a feltételek az állami és nem állami fenntartású intézmények finanszírozását illetően, továbbá hogy a létszámfelmérés olyan időpontban történjék, hogy megfelelő információ álljon rendelkezésre a költségvetés tervezéséhez a létszámokat illetően. Több évben előfordult, hogy míg az önkormányzati területen rendelkezünk létszámadatokkal, a 20-as kormányrendeletben rögzített határidők miatt sokszor késve és nem egy esetben hónapos késésekkel tudtuk nyomon követni a létszámalakulást.

A rendszer áttekintésének több szempontja volt. Az egyik, hogy egyszerűsödjék, hogy átlátható legyen, és valós képet kapjunk arról, hány gyermek van a rendszerben, és egyáltalán, minél közelebb kerüljön a két rendszer. Hogy minél kevesebb tisztázatlan és bizonytalan pont maradjon ebben az anyagban, ezt a módosítást szánta a szakmai egyeztetés. A Kincstárral több alkalommal egyeztetünk, a Pénzügyminisztérium szakértőivel, mert olyan informatikai háttérrel is igényel a rendszer, amihez folyamatos fejlesztés és együttműködés szükséges a munkában részt vevő intézmények között.

Átadom a szót kolléganőmnek, Simon Henriettának, hogy ismertesse a területéhez tartozó részleteket.

SIMON HENRIETTA: Egy technikai pontosítással kezdenék. A közigazgatási egyeztetésre úgy fog kikerülni az önök előtt lévő anyag, hogy tartalmazza a 138/92-es kormányrendelet technikai pontosításait. Ebben nincsen semmilyen új dolog, csak szócsere, ami egyértelművé teszi az egységes jogalkalmazást. Reméljük, hogy a jövő héten megjelenik a honlapon, akkor veszi kezdetét a közigazgatási egyeztetés. Tizenöt napra fogjuk kiküldeni. Ahogy látják az anyagban, elég széles körben küldjük ki, megkapja valamennyi egyházi fenntartó is, és ott már benne lesz a 138-as technikai rész, amely kodifikációs pontosításokat tartalmaz.

Ettől eltekintve a 20-as módosítása két részből áll.

Az első nyolc paragrafust nevezném a Közoktatási Információs Rendszerrel összefüggő módosításnak. Ebben vannak technikai pontosítások, és vannak újak is.

Az 1. § a pedagógus-igazolvánnyal kapcsolatos. Itt jegyezném meg, hogy az iskolákat az Oktatási Hivatal írásban ki fogja értesíteni, hogyha át kell majd térni az új pedagógus-igazolványra. Erről részletes tájékoztatót fognak kapni, illetve az Oktatási Hivatal a honlapján - az oh.gov.hu honlapon - is közzétesz különböző segédanyagokat. Jelen pillanatban az iskolák a nyomdától megvásárolnak egy tenyérnyi méretű lapot, és kitöltik. Ezeknek az érvényességét nem szüntette meg a rendelet: az érvényesség idejében természetesen folyamatosan működnek ezek. Az új belépőkkel lesz kapcsolatos az új rendszer, ami annyit jelent, hogy amikor egy új pedagógus megkap egy azonosító számot - közalkalmazott vagy munkaviszonyban foglalkoztatott -, akkor ott a rendszerben megkap egy formát, és ki tud nyomtatni egy A/4-es méretű igazolványt. Ez így ingyenessé tud válni a pedagógus számára. A költsége így minimalizálódott, hiszen csak a papír anyaga költség. Mivel az illetéktörvény hatálya alá tartozik, az illetéktörvény szerint ez a pedagógus munkaviszony igazolására alkalmas közokirat, a pedagógustól nem kérhető támogatás.

Amit szabályozni kellett az Oktatási Hivatal vonatkozásában, hogy ha jogutód nélkül megszűnik a közoktatási intézmény és a pedagógus nyugdíjba vonulásával kapott egy állandósított pedagógus-igazolványt, amely aztán elvész, megrongálódik, akkor az Oktatási Hivaltól kell kérni. Természetesen ennek már eljárási illetéke van, ezt szabályozza ez a rendelt.

A 2. §. Megjelenít egy olyan igényt, hogy minél kevesebb legyen a fenntartók adminisztrációs adatszolgáltatási kötelezettsége, csökkenjen az adminisztrációs teher. Ezért az Oktatási Hivatal meglévő adattartalmával a hazai és nemzetközi pályázatok törzsadatából csinál egy adatlapot, amit ki tudnak nyomtatni a fenntartók, és nem kell külön közölniük a pályázatokhoz, ezzel is hozzájárulva, hogy ne kelljen rögzíteni, ellenőrizni az adatokat, hiszen egy adatbázis van.

A 3. §. Régóta igény ilyen testületekben, az OKNT-ben is, a KT-ban is előkerült, hogy szeretnék tisztán látni, hogy a nem állami intézményfenntartók, akik részt vesznek az önkormányzati feladatellátásban, milyen jogcímmel teszik. Erre létrehozuk a nem államiak jegyzékét, a fejlesztési tervre alapozva, amit a főjegyzők fognak majd megküldeni. Ilyen szempontból országos adat áll majd rendelkezésünkre arról, hogy ki milyen jogcímen vesz részt az önkormányzati feladatellátásban, illetve az önkormányzat mi módon tesz eleget feladatellátási kötelezettségének.

A 4., 5. és 6. § kimondottan a KIR alrendszeréhez kapcsolódik.

A 4. § az OM-azonosító igénylésével összefüggő eljárást szabályozza. Ebben egyetlen új szabály van. Jelen pillanatban több támadás is éri a Közoktatási Információs Rendszer adattartalmát, miszerint nem mindenben felel meg az aktuális állapotnak. Figyelembe véve, hogy ide a fenntartók és az intézmények szolgáltatnak adatot, ezt kicserélve, a Ket. - a közigazgatási eljárási törvény - alapján a hatóságtól fogjuk megkérni: a főjegyzőtől, jegyzőtől, illetve a Magyar Államkincstártól az oda eljuttatott okiratokat, illetve az általuk kiállított igazolásokat, határozatokat. Ettől kezdve, ha erre a rendszerre áttérünk - ennek valamivel későbbi a hatályba lépése, körülbelül júliusra tervezzük, de attól függően változhatnak a határidők, hogy hogyan sikerül az egyeztetést lefolytatni -, akkor mondhatjuk, hogy a rendszerünk közhiteles nyilvántartás, aminek ez lesz a célja. Az eljárásban, az OM-azonosító kiadásában nincsen változás, technikai pontosítások miatt lerövidült, ezért ismétljük meg, főként a 12/B §-t.

Az 5-6. § a tanulói és az alkalmazotti nyilvántartással függ össze. Ezek igazából technikai pontosítások, hiszen eddig is voltak adataink. Amikor egy pedagógusnak megszűnik az állása, eddig is jelenteni kellett a létszámszámlejelentő rendszerbe. Most beolvasztjuk a tanulói és alkalmazotti nyilvántartási rendszerbe, hogy ne duplázzuk a rendszereket. Ennek a jogszabályi háttere keletkezett most itt, a két szakaszban.

A 8. § a halmazotlan hátrányos helyzet, hátrányos helyzet megállapításával összefüggő jegyzői eljárásához kapcsolódik. Számos alkalommal egyeztetünk a jegyzőkkel, és az ott kapott információkat, illetve az iskolák által a nyilvántartásban összefüggésben próbáltuk rendezni a sorokat. Ennek a paragrafusnak a befejező része maga a nyilatkozat, amely e rendelet melléklete.

A 9. § tartalmazza a korábban már említett, a nem államiak finanszírozásával összefüggő szabályokat. Struktúra szerint úgy néz ki, hogy a 13. § az igénylési szabályokat tartalmazza, a 14. a határozathozatal, a 15. a folyósítást, illetve a köztartozást, a 15/A az elszámolási kötelezettséget, illetve az igazgatóságok és a minisztérium közötti adatszolgáltatási rendet. 16. §-ban az igazgatóságok jogainak - miszerint felülvizsgálatot és helyszíni ellenőrzést eddig is tartottak - egy kis pontosítása került itt megfogalmazásra, és az ottani szabályokat tartalmazza. A 17. § a 13. és a 16. §-ra vonatkozó közös rendelkezéseket tartalmazza. Itt található az igénybevételi kamat, hogy mit jelent a késedelmi kamat, a felfüggesztés lehetősége. A 17/A az egyházi kiegészítő támogatással összefüggő eljárást szabályozza, amit a minisztérium folytat le.

A 10. § egy új dolog, aminek a törvényi felhatalmazása már régi, ellenben egyéb részletszabályok nem kerültek kifejtésre - most pótoljuk. Ha a helyi önkormányzat átadja az egyháznak az intézményét, közismert, hogy az egyházi kiegészítővel összefüggő összeget az önkormányzat fizeti legalább öt évig, vagy amíg az egyház nem tesz egyoldalú nyilatkozatot. Ennek az eljárása került szabályozásra.

A 12. § a térségi integrált szakképzéssel függ össze. A költségvetési törvény lehetővé teszi, hogy ha nem állami szektorban létrejön egy térségi integrált szakképző központ, akkor, bár nem intézményfenntartó, ő is igényelheti a szakképzéshez járó gyakorlati támogatást. Ez nem dupla finanszírozás, hanem értelemszerűen azt jelenti, hogy annak az intézményfenntartónak nyilatkoznia kell, hogy ő nem igényli le a támogatást - ez megállapodás kérdése. Ez nem kötelezettség tehát, hanem lehetőség, amennyiben erre igény van.

A végén pedig különböző technikai pontosításokra került sor.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Én ezt úgy fogtam föl, hogy kaptunk egy tájékoztatót, amivel nekünk különösebb dolgunk - ha jól értem - nincs.

KOSINSZKY ZSUZSA: Véleményezési jog illeti meg a testületet.

ELNÖK: Van-e valakinek valami hozzászólása, észrevétele, amelyet itt szeretne elmondani? Parancsolj, Hadházy Tibor!

DR. HADHÁZY TIBOR: Egy pár mondatos, rövid észrevételt fűznék ehhez az anyaghoz.

Nem tudom megítélni, hogy egyszerűsödött-e ez az eljárásrend, törvényi vagy rendeleti szabályozás, ahogy a főosztályvezető-helyettes asszony mondotta, de azt két olvasat alapján igen, hogy ez egy nagyon precízen végiggondolt, informatikailag jól kezelhető eljárásrend.

A nem állami fenntartók szabályozottsága, követhetősége különösen részletesen van kidolgozva, ami azt a kényszert keltette bennem, hogy megkérdezzem, korábban ez hogy volt szabályozott. mert ha most került sor ilyen precíz szabályozásra, akkor akár az is elképzelhető, hogy korábban a lazább statisztikai nyilvántartás azt is eredményezhette, hogy bizonyos pénzüsszegek kijuttatása esetleg nem volt mindig követhető.

ELNÖK: Kíváncsi voltam, hogy mászol ki ebből a mondatból - de kimásztál...
(Derűltség.)

DR. HADHÁZY TIBOR: Ugyanakkor egy tiszteletteljes észrevételem van. A 22. oldal 13. pontját nem kétszer: háromszor olvastam el. (*Simon Henrietta: Ez a 17/A?*) Az oldalszámot könnyen mondom: 22. oldal, 13. pont, és a 17/A § előtti pont. „Az igazgatóság a normatív hozzájárulás és támogatás megállapításával, folyósításával, elszámolásával és ellenőrzésével kapcsolatos hatósági ügyekben a minisztérium felügyeleti szerve.” Az igazgatóság a felügyeleti szerv?

SIMON HENRIETTA: „...az igazgatóságnak a minisztérium...” - köszönöm szépen, javítjuk.

DR. HADHÁZY TIBOR: Köszönöm szépen.

ELNÖK: További észrevétel? Görbe úr!

GÖRBE LÁSZLÓ: Szerintem több adminisztrációnk lesz.

ELNÖK: Tudunk ezzel az észrevétellel valamit kezdeni, vagy a jeremiádák kategóriájába soroljuk?

Trencsényi tanár úr!

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Miután a bürokrácia problémája elő fog ma kerülni más napirendben is, javasolom, hogy valamikorra kérjünk egy tájékoztatót a minisztériumtól. Lassan elmúlt harminc év a legutolsó közérzetjavító intézkedés óta, amely az iskolai adminisztráció csökkentésére vonatkozott - akkor még nem is éltek: 1978-ban volt ez -, nem ellentmondások nélkül, hiszen ez tiltotta be például a családlátogatást közérzetjavító intézkedésként, aminek ma is isszuk a levét. Harminc év után kérjük a minisztériumot, adjon átfogó koncepciót az iskolákat terhelő bürokratikus terhek reális csökkentéséről, és ne a konkrét ügygel kapcsolatban jelezzük, hanem tekintse egy felhasználóbarát minisztérium feladatának, hogy az OKNT elé valamikor 2010 elején beszámoljon erről.

ELNÖK: Görbe úr!

GÖRBE LÁSZLÓ: Hadházy tanár urat szeretném megnyugtatni, hogy az egyházi iskoláknak januárban minden tanulójukról hitelesített könyvvizsgálói jelentést kell készíttetni: hány tanulónk volt, mikor, pontosan. Én úgy tudom, rendszeresen elszámoltak ezzel az egyházi iskolák, mert ezt a dokumentumot bekérték tőlünk.

DR. HADHÁZY TIBOR: A másik körre gondoltam, nem az egyházi iskolákra.

ELNÖK: Ez egy másik körmondat lenne... További észrevétel van-e? *(Nincs ilyen jelzés.)*
Akkor köszönjük a tájékoztatást.

PATAY PÉTERNÉ: Ha lehetséges, az első kérdésre válaszolnék - majd a kolléganóm pedig szeretne az adminisztrációs terhek csökkentésével kapcsolatban válaszolni. Én a szabályozottságról szeretnék annyit mondani, hogy szerintem korábban is szabályozott volt ez a terület, de kétségtelen tény, hogy szükséges volt a módosítás, mert történek olyan események, dolgok, amik miatt arra kényszerültek az ebben a finanszírozásban részt vevők, hogy újra átgondolják. Kétségtelenül az alapvető probléma nem az egyházi iskolákkal volt, hanem vannak olyan, nem állami fenntartású intézmények, amelyek éppen hogy létrejönnek, nem igazán megfelelő anyagi háttérrel, tehát nem rendelkeznek olyan költségvetéssel, ami biztosítaná a stabil működésüket. A másik: hiába szabályozott, hogy ha meg akarják szüntetni az intézményt, hány napon belül kell ezt a döntést meghozniuk, illetve adatot szolgáltatni a finanszírozó Magyar Államkincstárnak, ennek a kötelezettségüknek nem tesznek eleget, és számtalanszor okoztak nagyon nehezen kezelhető, olyan helyzetet, hogy gyerekeknek nem volt hová menniük szeptemberben. Ez volt az egyik ok: szeretnénk elkerülni, hogy olyan résztvevők jelenjenek meg, akik nem tudnak ennek a feladatnak eleget tenni.

Ezeket a jelenségeket tapasztalva, egyrészt segíteni kell a fenntartókat, hogy tudják, milyen időpontban milyen adatszolgáltatási kötelezettségük van - kollégáim igyekeztek leírni ezt a folyamatot követhető módon, úgy, hogy ennek eleget tudjanak tenni -, és itt az informatikának nagyon fontos szerepe van, mert nyomon kell követni, hogy kik lépnek be a rendszerbe. Most pontosabb követést csinálunk: ha valaki feladatot ad át, mikor adja, kinek adja át, ennek milyen finanszírozási vonzatai vannak, és számtalanszor előfordult az is, hogy nagyon nehezen tudtuk behajtani a követeléseket. Gyakorlatilag olyan túligénylések történtek, amiket, amikor kiderült, a fenntartó, aki nem rendelkezett elég forrással, képtelen volt nem tudott visszafizetni. E miatt megbillent az egész gazdálkodása, bizonytalanná vált a működése.

A másik momentum, hogy nagyon régóta szabályozott terület volt a köztartozás is. Ezzel együtt nem volt ilyen szinten követve. Most már ott tartunk, eltelt egy év, hogy rendszeresen felfüggesztésre kerül olyan intézményeknél, illetve fenntartóknál a támogatás folyósítása, akik köztartozással rendelkeznek, és meg kell keresniük a Kincstárat, hogy megállapodjanak ennek a kötelezettségnek a rendezéséről. Ez is fontos dolog, mert tönkrement egy-két fenntartó, de most már elmondhatom, hogy jelentős a javulás, és egy-két hónapot leszámítva mindenki igyekszik ezt rendezni, befizetni ezeket a kötelezettségeket.

Ezeket a tapasztalatokat próbáltuk beépíteni ebbe a rendszerbe, és minden reményünk szerint olyan informatikai háttér lesz, ami megbízható, másrészt hozzáférést ad a Kincstár az Oktatási és Kulturális Minisztériumnak - és fordítva - a rendszerekbe való betekintésre.

Azt gondolom tehát, hogy eddig is szabályozott volt, de megpróbáltuk hasznosítani a tapasztalatokat.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Elhangzott Trencsényi László részéről az a javaslat, hogy jó volna látnunk egy olyan listát, ami az iskolákat most terhelő adminisztrációs előírások, kérések, elvárások tulajdonképpen katalógusa. Elhangzott, hogy nagy különbségek vannak, részben a

fegyelmezettség tekintetében az egyházi fenntartású iskoláknál, gondolom, hogy az „és a többi”-be beletartoznának az alapítványi iskolák. Amit el tetszett mondani kiegészítésül, hogy fenntartók létesülnek, megszűnnek, átadnak vagy nem adnak át, ez eléggé a dzsungel képzetét keltette bennem, úgyhogy én támogatólag tudom most szavazásra föltenni - kérek majd hozzászólást, csak elmondom a véleményemet - Trencsényi Lászlónak azt a kérését, hogy forduljunk önköz testületként, OKNT-ként olyan kéréssel, kapjunk tájékoztatást az iskolát terhelő adminisztratív tennivalók katalógusáról. Tehát arról, amit központi előírások miatt kell megcsinálni.

Szenes György!

DR. SZENES GYÖRGY: Köszönöm szépen, elnök úr. Csak tájékoztatásul - mert időnként iskolát vezetek: körülbelül negyvenkét szabályzat az, ami a köztudatban leng, amennyit el készíteni ma egy közoktatási intézménynek ahhoz, hogy működhessen, és hogy jogszabályszerűen működhessen. Ezek között természetesen van olyan, ami végtelenül fontos: a pedagógiai program is közte van. Áttekinthetetlen. Ha azt kérnétek tőlem, soroljam fel, melyek azok a szabályzatok, amelyek szerint működni kell egy iskolának: felsorolhatatlan - és betarthatatlan. Ennél sokkal rosszabb, hogy a jogszabályok olyan sűrűn változnak, hogy külön személyzetre lenne szükség, aki azt figyeli, melyik jogszabály változását milyen módon kell átvezetni a szabályzatban.

Nem tudok ma Magyarországon olyan iskoláról - szerintem nincs is -, amelyik rendelkezik az összes naprakész szabályzatával. Ha valakit meg akarnék fogni ebben az ügyben, az teljesen biztos, hogy megfogható. Ez a jogszabályi dzsungel és a folyamatos változás teljesen követhetetlen. Erre már önálló személyzet kellene, ráadásul sokszor jogász.

Amit Laci mondott, teljesen korrekt és igaz: a gyakorlatban ez van. A minisztérium képviselői adhatnak bármiféle tájékoztatást, de ettől jobb nem lesz. Kimondottan komoly deregulációs programra lenne szükség, amely hosszú távon megoldaná ezeket a problémákat. Már a szabályzatot is szabályozzuk, és azt folyamatosan változtatjuk.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Parancsolj!

DR. SZABADOS LAJOS: Régebben is tettem már megjegyzéseket, hogy az ilyen fajta előterjesztéseket - nem az előadók miatt - nem szeretem. És ebben ez rejlik. Negyvenöt éve lettem igazgatóhelyettes. Akkor az igazgatóval és a tantestülettel nevelési-oktatási problémákkal tudtunk foglalkozni. Harmincöt éve annak, hogy igazgató lettem, és egy év után azt a kijelentést tettem, hogy nincs időm azzal foglalkozni, amivel egy iskolaigazgatónak foglalkoznia kellene. Most semmilyen tisztséget nem vállalnék egyetlenegy iskolában sem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Görbe úr!

GÖRBE LÁSZLÓ: Én úgy gondolom, teljesen egyetértve ezzel, hogy a KIR-rel való kapcsolattartás egy nagyobb iskolában majdnem egy teljes személyt kíván, aki csak ezzel foglalkozik, szinte semmi mással. Annyi adminisztrációs jelentés kell erre-arra, hogy időnként fölteszem a kezem, amikor jelzik, hogy nem tettünk eleget, és elnézést kérek. Nem túl sűrűn, de van ilyen.

Én tehát azt gondolom, tényleg kellene. Valamit tényleg fog valamit segíteni a kinyomtatás, hogy nem kell erre-arra kérni, de egy pályázathoz legalább hat-nyolc olyan adat kell, ami egyszerűen reménytelen, inkább lemondunk róla.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Mihály Ottó!

DR. MIHÁLY OTTÓ: Csak egy megjegyzést szeretnék tenni. Én értem ezt, csak ha szétnézünk, az történik a világban, hogy az iskolában növekszik a minőség-ellenőrzést, fogyasztóvédelmet és állampolgári, gyermeki stb. jogok védelmét szolgáló szabályozási igény. Ennek következtében például a holland iskolákban a gyerekekkel és szülővel való kapcsolat szabályozása egy kézikönyv, amely pontosan leírja, mikor lehet egyedül találkozni a szülővel, mikor kell mindenképpen a gyerekekkel együtt találkozni a szülővel stb., stb. Egy sor olyan dolog van, amire lehet mondani, hogy az terheli az iskolát, egyúttal azonban olyan támadások is érik az iskolát ma már, hogy ha nincsenek jogilag körülbástyázva, folyamatosan perelhetővé válnak az iskolák. Szinte mindenért. Itt egy ellentmondásos folyamat zajlik. Mindig megjelenik az igény, milyen jó lenne, ha nem volna adminisztráció, e közben pedig hihetetlenül nagy a nyomás arra - sok esetben valóban a pedagógus, a gyermek, az iskola érdekében, védelmében -, hogy ezeket a dolgokat valamilyen módon szabályozzák.

Csak megjegyzés, inkább csak az illúziókat szeretném korlátozni.

ELNÖK: Parancsolj, Tas!

DR. SZEVEDY TAS: Én sem szaporítanám a szót, csak a hozzászólások iránya miatt. Az uniós csatlakozás, a minőségirányítás, illetve a jogállamiság és ezzel kapcsolatban a sztenderdizálás, ami mind olyan folyamat, amelyek az elmúlt öt-hét évben az iskolai adminisztráció terheit nagymértékben növelték. Ezzel egyetlenegy dolog nem állt párhuzamban: az adminisztrációs háttér, és az ahhoz tartozó finanszírozás. Szomorúan azt mondhatom, hogy sajnos Ottónak van igaza abban, hogy nem az adminisztráció fog csökkenni, ha az EU-ba meg a pályázati irányba nézünk, mert az iskolák pályázatokon fogják működésük jelentős részét megteremteni, az meg az adminisztráció további növekedésével jár -, azt kellene tudomásul venni, hogy a működés feltétele egy sokkal kiterjedtebb adminisztrációs bázis. A jelen helyzetben a szűk létszám és a nyomott bérek, amelyek ebben a szférában vannak, sokszor lehetetlenné teszik, hogy megfelelő embereket lehessen találni egy-egy ilyen komoly feladatra. Mondtátok, hogy jogi ismeretek, jogszabályok közötti eligazodási képesség és nagyon nagy felelősség kell az adminisztratív munkakörökben - ehhez képest, most kapaszkodjunk meg: 80 és 100 ezer forintos bruttó bérek vannak ebben az ágazatban, azok a magas bérek. Nemigen lehet a feladatot tisztességgel ellátni, ezért mondom, hogy a Trencsényi László felvetésén túl a megoldásra is kellene segítséget kérni, nem pusztán a taxatív felsorolásában. *(Dr. Trencsényi László: Nekem ez volt az eredeti javaslatom.)* Erre kell egy megoldás, hogy jó, rendben van, nő az adminisztráció, de ne az legyen, hogy a tanárok fognak még a 22 óra fölött tízszer annyit adminisztrálni, vagy az egy vagy két titkárnő adminisztrál hajnali hattól este kilencig - mert ma ez a gyakorlat: sok esetben, amikor egy ilyen nagyobb feladat esik be, éjjel-nappal zajlik a jelentés, pályázatiírási mindenféle kötelezettség teljesítése. Ehhez egyszerűen eszközökre és törvényileg szabályozott forrásokra van szükség. Köszönöm, elnézést!

ELNÖK: Karlovitz, Görbe a sorrend.

DR. KARLOVITZ JÁNOS: Csak egy mondat: ne nyugodjunk ebbe bele! Tudunk majd konkrét példát mondani, amikor csökkenthető az adminisztráció. Kicsit sportolunk ebben, hogy minél nagyobb legyen az adminisztráció - nemcsak az EU diktálja. És akkor sem. Én nagyon egyetértek Trencsényi László javaslatával, és amit a hivatal is meg tud tenni, hogy csökkentse, igenis, lehet, és majd éppen a következő napirendben én próbálom bizonyítani, hogy lehet, vannak olyan területek, ahol lehet a bürokráciát csökkenteni.

ELNÖK: Görbe úr!

GÖRBE LÁSZLÓ: Elnök úr, amikor az érettségivel kapcsolatosan kértük, hogy ne legyen akkor tanítás, pont ezt szeretnénk volna megfogalmazni: az érettségi annyi adminisztrációt kíván, hogy az ember mindent dokumentáljon, hogy ne legyen megtámadható, hogy egyszerűen az összes pedagógusomat meg mindenkit lefoglal, hogy ezt csinálja. Elnézést, ezért mondtuk, hogy nem megoldható szervezésileg a tanítás és az érettségi együtt.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Az a kérdésem, túl azon, hogy túl kell lépünk a leltárkészítésen, ami megpróbálja a végtelent valahol határok közé szorítani, van-e valamilyen ésszerű javaslatunk, amit a tanügy-irányítástól, minisztertől ezzel kapcsolatban kérhetünk.

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Túlinterepreálok a javaslatomat. Ez nem a mi feladatunk. Az OKNT-nek az a feladata, hogy jelzést adjon a minisztériumnak: tekintettel mindazokra a jelenségekre, amelyek az adminisztráció növelése mellett szólnak, vegye figyelembe azokat a jelzéseket, amelyek az iskolában olykor elviselhetetlen mértékűvé teszik az adminisztrációt, és 2010 áprilisára terjesszen elő a miniszter egy javaslatot az iskolai adminisztráció racionális, hatékonyságot nem csökkentő csökkentésére. Nem nekünk kell ötletelni. Három igazgatónk van. Lehet, hogy a másik három- vagy négyezer igazgató jól érzi magát - nem tudom, de nem is az én dolgom. Az a dolgunk, hogy jelzést adjunk a minisztériumnak, hogy ezen gondolkodjék, és kínálja meg minket a javaslatával.

ELNÖK: Azt hiszem, félreértettél. Én nem arra gondoltam, hogy az OKNT tegyen javaslatot arra, hogy lehet csökkenteni az adminisztrációt, hanem hogy arra a szövegre, amit megfogalmazunk - és te most megfogalmaztad: erre a határidőre, ezen jelzések alapján tegyen javaslatot ennek a problémának a megoldására. *(Dr. Trencsényi László: Kezelésére.)* Ez jó? Erről volt szó. Én erre gondoltam, nem pedig arra, hogy most javaslatot rögtönözzünk, melyik kimutatást nem kell elkészíteni. Ez világos.

Akkor, mielőtt lezárnám, a hölgyek szót kapnak.

PATAY PÉTERNÉ: Én csak pontosítani szeretnék. Az adminisztrációról most általánosságban volt szó, mi viszont az adminisztráció csökkentését a 20-as kormányrendelet kapcsán jegyeztük meg. Úgy érzem, ez két különböző dolog. Jól értettem akkor, hogy nem a 20-as kapcsán?

ELNÖK: Nem. Tessék!

SIMON HENRIETTA: Én egy kiegészítő észrevételt szeretnék tenni. 2006-ban született egy kormányhatározat, amely elrendelte, hogy a közoktatás vonatkozásában nézzük át, milyen adminisztrációk vannak az intézményekben, mind a pedagógus oldaláról, mind a közoktatási intézményben. Készült egy többoldalas anyag, amely a kormány elé került - most itt nem tudom kapásból felidézni, milyen szintű egyeztetéseken futott végig -, amelynek az volt a melléklete, meg kellett nézni, hol lehet egyszerűsíteni, ésszerűsíteni. Fel is vállalt a minisztérium szakterülete egyfajta sorrendet. Azóta folyamatosan ezen dolgozunk, és minden évben vannak interpellációk, amikor frissítjük és jelentjük, hogy ez megvalósult, ez nem. Ebből az anyagból tudunk készíteni egy kimutatást, hogy az elmúlt két évben mi zajlott, mi volt az alapanyag. Szívesen beküldjük az OKNT egyik ülésére, ha kívánja a testület.

Arra már válaszok is vannak, hogy mi az, amit megvalósítottunk, és 2010-ig kívántuk megvalósítani azokat, amelyek pénzzel járnak, hiszen az egyik legnagyobb költséget jelentő adminisztráció - amit részben már itt is érintettünk -, hogy különböző évfolyamokon fel kell mérni a gyermekek tudását, és ezt szeretnénk elektronikus rendszerre, automatikus javításra tenni. Ez a legköltségesebb, de számos pozitív fejleményt tudok mutatni, ami a 20-as első részében már most is megvan.

Itt is elhangzott, hogy számos ágazat rendel el az iskolákra vonatkozóan olyan adatszolgáltatási kötelezettséget, amit nem a közoktatás igényel - ilyen például, hogyha igénybe veszi az iskolatejet, és sorolhatnám az OEP-et, a Nyugdíjfolyósítót, és számos ilyen rendszert. Ennek a jogszabályi alapja, hogy az iskolától az Oktatási Hivatal átvenne olyan adatszolgáltatási kötelezettséget, ami napi szintű adatszolgáltatás. Ilyen például, hogy ha tizennyolcadik életévét betölti a fiatal, és nappali oktatás munkarendje szerint tanul, jelenteni kell, hogy betöltötte, hogy fennáll a tanulói jogviszonya, vagy megszűnt. Aki ismeri a rendszert, tudja, hogy napi szintű jelentés, több ezer forintos bírsággal sújtható. Nem látszik a jogszabályban, de az van mögötte - és különböző ágazatok jogszabályaiban már meg is jelenik -, hogy a különböző adatokból, amiket önök megküldenek nekünk, például a tanulói nyilvántartásból, az OH fogja közölni ezeket az adatokat, tehát jelentős az adminisztrációs teher jelentős csökkenéséről beszélhetünk a KIR-rel összefüggésben is.

Ezt tehát fel tudjuk ajánlani, hogy erre vonatkozóan az elmúlt két év anyagát szívesen elküldjük önöknek. Köszönöm.

ELNÖK: Mikorra látják reálisnak, hogy kapjunk egy olyan tájékoztatást, ami az imént elhangzott Trencsényi tanár úr javaslatában?

SIMON HENRIETTA: Egyeztetjük Zsuzsával az időpontokat, hogy mikor lesz, és mi hogy állunk.

ELNÖK: Akkor abban tudunk megállapodni, hogy egy önök által megjelölt, önök által reálisnak tartott időpontban kapunk egy átfogó tájékoztatást azon információk alapján, ami önöknek rendelkezésére áll, arról, hogy milyen adminisztrációs terhek sújtják az iskolákat. Amikor ez rendelkezésre áll, ennek a felmérésnek az eredményeit az OKNT elé tárjuk, kapunk erről egy írásos tájékoztatót. Amikor megkapjuk, talán korreferenseket lehet felkérni, például az

OKNT-ben lévő iskolaigazgatók személyében, vagy akár egy ad hoc bizottság kijelölésével, hogy erről előzetes felkészülés alapján megfogalmazott vélemény hangozzék el.

Ezzel ezt a napirendi pontot lezárjuk, az önök részvételét köszönjük, és a második napirendi pontra térünk. Az előterjesztőnek, Karlovitz Jánosnak adnám meg a lehetőséget, hogy kommentálja...

DR. KARLOVITZ JÁNOS: Nem a kerettantervet vesszük előre?

DR. MIHÁLY OTTÓ: De, abban maradtunk, hogy a második a pályázat!

ELNÖK: Elnézést, eltévesztettem. Trencsényi tanár úr, van-e a pályázathoz?

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Szeretném jelezni, hogy a Kerettantervi Bizottság tulajdonképpen csak virtuális ülésen tudta tárgyalni az anyagot, mert tegnap kaptuk meg. Ma tizenegy óráig kértem a Kerettantervi Bizottságot, hogy ha van véleménye, ma tizenegyig mondja sms-ben. Kertész János kollégám adta a nevét az előterjesztéshez, Vass Vilmos pedig, ha jól tudom, betegsége utolsó leheletével Ottóra bízta véleményének közvetítését... *(Mihály Ottó: Még él! - Derültség.)*

ELNÖK: Az utolsó lehelet nekem egy kicsit erős volt...

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Nekem ott van fenntartásom a pályázattal - miközben logikus folyamánya annak a munkának, amit mi is tárgyaltunk -, hogy bizonyos vonatkozásban natabb akar lenni a NAT-nál, és olyan előírásokat tesz, amelyekkel felülírná vagy nem veszi eléggé figyelembe a hatályos Nemzeti alaptantervet - erre felhívnám a figyelmet. „Feleljen meg a NAT százalékos arányainak” - miközben a NAT-ban az óraterv szigorúan ajánlás és nem előírás, tehát ne „feleljen meg”, hanem maximum azt írhatná a pályázat, hogy kövesse vagy igazodjék a NAT százalékos arányaihoz, hiszen a NAT óraszám arányai... *(Dr. Mihály Ottó: A „feleljen meg” ugyanazt jelenti.)* Nem egészen.

Más vonatkozásban a Nemzeti alaptanterv természettudományos kompetenciáról beszél, a szöveg pedig természettudományos szakmai kompetenciáról. Ez egy sajátos felülértelmezése a Nemzeti alaptantervnek. A természettudományos kompetencia gazdagabb és nyitottabb a világ felé, mint a természettudományos szakmai - itt tagadhatatlan, hogy az akadémiai diszciplínák érdekérvényesítő tevékenysége szerepet játszhatott. Nota bene megjegyzem, hogy a TTK Pedagógiai Módszertani Központjával is sikerült egyeztetnem, és ők támogatják a pályázati kiírást - érthetően.

Néhány pontban a vesszőről nem tudtam eldönteni, hogy jelentéstartalma van-e vagy csak sajtóhiba:

A második francia bekezdésben: „...a kompetencia fejlesztésének, kell fokozatosan dominánssá válnia.” - vélelmezem, hogy ez elütés.

Két francia bekezdéssel lejjebb viszont nem tudtam már eldönteni, hogy az „önálló, tevékenységen alapuló” elütés-e, vagy két egymás mellé rendelt jelző. Mert ha úgy olvasom, hogy önálló, tevékenységen alapuló tapasztalatszerzésről van szó, az nem ugyanaz, mint az önálló tevékenységen alapuló - miközben a kooperatív tanulást ajánlja elsődleges módszer gyanánt, amely bizonyos szempontból az önálló ismeretszerzésnek akár ellent is mondhat.

Én úgy gondolom, hogy a negyedik francia bekezdés részben a tanterv ne alkalmazza a korszerű pedagógiai eljárásokat, hanem segítse elő azokat. Én itt az állítmányt mindenképpen módosítanám.

Nem egészen értem a 2. oldal második mondatában a „hogya” célhatározóra utaló kötőszó mondatát, hogy itt miről van tulajdonképpen szó: „Az új kerettantervek szolgáltatassanak alapot a tanulók egyéni képességének fejlesztéséhez, hogy alkalmasak legyenek új természettudományos ismeretek megszerzésére, alkalmazására és értékelésére is.” Itt az ok-okozati viszonyokat nem érzem egészen igazoltnak.

A II. pontban a 2. oldalon a „Csak olyan”, hogyha nincs vessző, egészen mást jelent, mint ha van: „Csak olyan, 7-12. évfolyamra készült tantervekkel lehet pályázni” - de van ennél lényegesebb gondom - „amely mindhárom természettudományos tantárgy tartalmát és fejlesztési feladatait önálló tantárgyi keretek között közvetíti...”. A Nemzeti alaptanterv tartalmakat nem határozott meg, tehát itt most a tantárgy tartalma, hogy megelőzi a NAT terminusát, a fejlesztési feladatokat, arra utal, hogy a pályázat a fejlesztési feladatokat másodlagosnak tekinti a tartalomhoz képest, holott... Itt minimum felcserélném a sorrendet.

Az lehet vita kérdése, hogy ennyire ragaszkodik hozzá a pályázat kiírója, hogy csak szingli diszciplináris tantárgyak, és még csak lehetőséget sem ad arra, hogy valamely zseniális tantervkészítő műhely a nagy kérdést, a magyar science-kerettantervet ebből az 5 millióból megoldja. Mondom, vitára szánom, de furcsának találom, hogy a gondolkodásban sem jelenik meg.

Azt viszont elvárom, hogy legyen három különböző tantárgyi tanterv, hogy a természettudományos kompetencia mellett számon kérhető legyen rajta valamennyi kulcskompetencia - elemi elvárás, ha már a NAT-ot elfogadtuk, én még szeretem is. Visszatérek az első oldalra, ahol a harmadik bekezdésben - „A természeti folyamatok megértése során kapjanak központi szerepet” - tulajdonképpen a természettudományok alapvető fogalmai jelennek meg. Másutt ugyan van erre utalás, de én „a természeti folyamatok megértése során kapjanak központi szerepet” gondolatba mindenképpen beleírnám akár az ökológiai tudatosságot - ami, ismétlem, másutt megjelenik, csak ebben a „központi szerep” hívószó után -, másrészt pedig a természettudományok társadalmi és gazdasági alkalmazását. A NAT-ban vannak vállalkozói, gazdálkodási kompetenciák elvárásként, fejlesztési feladatként. Nem a politechnikai oktatást kívánom vissza - bizonyos vonatkozásban akár tehetném is -, de amiről az OKNT-ben beszéltünk a természettudományos nevelés korszerűsítéséről, akár a lisszaboni nyilatkozat tükrében, ott óhatatlanul arról volt szó, az olyan természettudományos oktatás legyen, amely tekintetbe veszi a természettudományos ismereteket, amelyeket a gazdasági versenyképesség érdekében érdemes vagy legalább ennek érdekében is érdemes megtanulni. Én itt a központi szerepnél ezt figyelembe venném.

Egy logikai cserét javaslok a 4. pontban: „A kerettantervek tulajdonítsanak kiemelt fontosságot a tapasztalatszerzésnek ugyanúgy, mint a tapasztalatok befogadását meghatározó előzetes ismeretek feltérképezésének.” Előbb tulajdonítson kiemelt fontosságot a diagnózisnak, utána tulajdonítson kiemelt szerepet a fejlesztésnek - azt hiszem, még a konstruktív didaktika szempontjából is megfelelőbb.

Végül az a javaslatom, a pályázati felhívás szövegesen tartalmazza azt is, hogy a pályázaton nyertes kerettantervek a kerettantervi rendelet szabályai szerint kerülnek akkreditációra. Emlékszünk, hogy a 2003-as NAT után volt egy gyors pályázat, amelyik egy gyorsított akkreditációs folyamaton ment keresztül, és isszuk a levét, mert a gyorsításban azért

elég sok selejt bekerült. Járja végig tehát a pályázati mű a szabályszerű akkreditációt, és ennek megfelelően azt kérem, hogy az OKNT ne egy főt delegáljon, hanem kettőt: egyet a plénum, egyet pedig a Kerettantervi Bizottság delegálhasson ebbe a bíráló bizottságba.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. További hozzászólásokat kérek. Zsuzsa!

DR. HUNYADY GYÖRGYNÉ: Úgy is mint nem közvetlenül érintett csatlakozom Trencsényi Lászlóhoz: számomra érthetetlen, hogy miért zárja ki ilyen határozottan az integrált természettudományos kerettanterv készítését ez a pályázat. Sem a NAT szellemében, sem egyéb, legalábbis formálisan érvényben lévő megfontolásunkkal vagy szabályunkkal nincs összhangban. Ez a pályázat most azt jelenti, hogy csak és kizárólag tantárgyi kerettantervekben lehet gondolkodni, és én a magam részéről ezt nem helyeslem - mármint a kizárólagosságot.

A másik kérdésem akár még tájékozatlanságnak is tűnhet, de talán nem biztos, hogy az. Itt konzekvensen háromféle kerettantervről beszél, mármint célcsoportját tekintve: egy humán, egy reál és egy általános természettudományos tantervről. Én természetesen emlékszem a természettudományos bizottságnak az OKNT-ben megvitatott előterjesztésére, de arra nem emlékszem, hogy ez bárhol kodifikálódott volna, hogy mostantól kezdve pedig egy humán, egy reál és egy általános iránya lesz a középiskoláknak vagy gimnáziumoknak. Ez a pályázat úgy tesz, mintha az törvényszerű lenne, vagy már eldöntött lenne, vagy már faktum lenne. Különben nem vezetné végig a pályázaton ilyen következetességgel, hogy egy humán, egy reál és egy általános természettudományos tanterv. Ez teljesen szorosan összhangban van az itt is megtárgyalt előterjesztéssel - Kertész akadémikusék előterjesztésével -, de én nem tudok arról, hogy ez ilyen kizárólagos döntés lenne a középiskolák vagy a gimnáziumok számára.

Valószínűleg ezzel függ össze - ez már egy alárendelt kérdés, de mégis szeretném, hogyha valaki megmagyarázná nekem, mert egyszerűen nyelvileg nem értem - a kiírásban az I. pontban az első pont alatt a harmadik francia bekezdésben, hogy a középiskolák számára fejlesztendő humán és reál kerettantervek esetében hogy kell az óraszámot figyelembe venni, vagy minek az óraszámát kell figyelembe venni. A kollégák számára ez biztos nagyon kézenfekvő, de ami ide le van írva, az nem érthető - csak ezt szeretném mondani.

Szeretnék visszatérni szintén egy apróságra, amit Trencsényi László is megemlített már: „Az új kerettantervek szolgáltatassanak alapot...” - ez a második oldalon van, a negyedik ilyen „gombóckában”. Ott nemcsak az a probléma, amit Laci megfogalmazott: az a tartalmi része. Nyelvileg viszont ez az alávetett mondat a kerettantervekre vonatkozik, tehát azt jelenti, hogy ezek a kerettantervek legyenek alkalmasak új természettudományos ismeretek megszerzésére. Az nem lenne jó, itt nyilvánvalóan a gyerekekre akartak utalni. Ez csak stiláris probléma, de van egypár ilyen, talán érdemes lenne megnézni.

Végül igaz, amit Laci mondott ugyanebben a bekezdésben, hogy a tanterv ne alkalmazza, hanem ajánlja mondjuk a különböző korszerű pedagógiai eljárásokat, de azt gondolom, hogy a kooperatív tanulás is lehet önálló, attól függ, mi az, hogy önállóság. Nem individualizált, de attól még lehet önálló szerintem. Azzal speciel én nem gondolom, hogy baj lenne.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Én is köszönöm.

DR. SZENES GYÖRGY: Későn kaptam az anyagot, ilyen részletesen nem tudtam átnézni, de egy dolog számomra teljesen egyértelmű. Kertész professzor úrék ezt a humán, reál, mindenféle, többféle kerettantervről beszélnek, ezt tárgyaltuk, de én a legkevésbé ezt látom problémának. Én azt látom problémának, hogy nincs ez science típusú tanterve a magyar közoktatásnak. *(Dr. Mihály Ottó: De van!)* Vagy nincs olyan, amelyet tudnánk úgy ajánlani, vagy egy van, vagy nincs olyan, amelyet az iskolák széles körben fel tudnának használni. Őszintén szólva azt kevésbé látom problémának, hogy egy gimnázium vagy egy szakközépiskola kerettantervi ajánlás nélkül meg tudja csinálni a saját helyi tantervét a helyi szokásai alapján. Ezt én kevésbé látom problémának. Azt látom problémának, hogy ha abban az irányban akarunk elmozdulni, hogy az integrált természettudomány valamilyen módon népszerűsítve legyen, érettségi legyen belőle, és ezzel szeretnénk valamilyen módon a természettudományi oktatás hangsúlyait is átrendezni, akkor ilyen típusú tantervekre lenne elsősorban szükség, legkevésbé egy másik gimnáziumi vagy szakközépiskolai fizika kerettantervre. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Hadházy Tibor!

DR. HADHÁZY TIBOR: Nagyon röviden néhány gondolatot én is hozzáfűznék ehhez az íráshoz. Jól érzik-látják az előttem szólók, hogy igazából a szakmai és a tudományos szféra mély megosztottsága a természettudományos oktatás megújítása, a közoktatás megújítása kérdéskörében különböző utakat jelölt meg, és ebből az egyik kapott itt, ha úgy tetszik, prioritást. Persze, természettudomány kerettanterv készül, tehát ilyen szempontból a lehetőség biztosított, ugyanakkor azt kell mondanom, hogy valóban a kiírás és a szándék bennem azt erősíti és erősítette meg - és egyáltalán nem mondom, még egyszer hangsúlyozni szeretném, hogy ezt nem kell megpróbálni -, hogy a hagyományos tantárgyi struktúrák tartalmi fejlesztési megújításával próbáljon a közoktatás, a közoktatásnak ez a szférája kitörni abból a helyzetből, ami pillanatnyilag úgy vetíthető le, hogy most már második éve a műszaki és a természettudományos felsőoktatásban az államilag finanszírozott helyeket nem éri el az első helyes jelentkezők létszáma, és ezen belül - csak saját szívfájdalomként, de mindannyiunk gondjaként említem meg - a természettudományos területen tanári pályára készülőek száma oly mértékben tragikus, hogy itt a pálya folytatásának, a tanári ellátottság kérdésének súlyos problémájával kell szembenéznünk.

Visszakanyarodnék a kiíráshoz. A megfogalmazott szándékot értem, és el is tudom fogadni, hogy ilyen integrált tartalmú és fejlesztési feladatokat megoldó tantárgyi kerettantervek készüljenek. Ami a humán, általános és reál kerettantervről elhangzott, azt megismétlés nélkül osztom. Le is írja a kiírás, hogy differenciált tantárgyi képzésről van itt szó, tehát gyakorlatilag ezt így kell elképzelni. Ennek a kiírásnak a további részletezése azonban számomra csak a humán és a reál kerettanterveket erősíti meg, nem nagyon tudtam azonosítani a későbbiek során, hogy mi az általános.

Néhány dolgot még nagyon röviden megemlítenék:

Az I. első fekete pontja alatti második francia bekezdésében az szerepel, hogy az OM-rendeletben kiadott kerettantervben ajánlott természettudományos tantárgyi összóraszámokat kell figyelembe venni. Mi sokat dolgoztunk ezzel a bizottságban, én tehát ezt speciel értem. De mivel itt a kémia, a fizika és a biológia van nevesítve, és amikor integrált szemléletű tartalmakat akarunk közvetíteni, nehéz megúszni a földrajzot, nehéz megúszni a technika-életvitel bizonyos területeit és a biológia-egészségtan tárgy bizonyos területeit. Én kérdezem Györgyikétől, hogy akkor ennek az óraszámait most figyelembe vehetők, vagy valamilyen részben figyelembe vehetők

vagy sem. Az első olvasatban ez nyilván nem derül ki. Az rendben van, hogy környezeti, egészségvédelmi, fogyasztóvédelmi vonatkozásokat is figyelembe kell venni, de ez csak erősíti azt a kérdést, amit az előbb - úgy gondolom, joggal - tettem föl. A későbbiek során is úgy érzem, hogy például a II.-ben a földrajzra is gondolni kellene, a felhasználható óraszámok pontosabb meghatározásával kellene segíteni.

Egy apró félelmem ezzel kapcsolatban most megfogalmazódik. Beszélni fogunk ma a tankönyvhelyzetről is. Sok-sok éve a tankönyvbizottság tagjaként a természetismeret tankönyvek sokaságát sikerült átlapoznom. Ez jelenítené meg a közoktatásban az integrált szemléletű tantárgy tankönyvi hátterét. Nyugodt szívvel mondom, hogy ezek egymás mellé tett tantárgyi ismereteket megjelenítő produktumok, amelyek nyilván azért ilyenek, mert ez jelenik meg az oktatásban is. Én tehát félek egy picit attól, hogy az integrált szemlélet hangsúlyozása mellett esetleg egy olyan erőteljes és számomra nem antipatikus - nagyon is szeretem én a szaktárgyaimat - szaktárgyi jellegű kerettantervek is születhetnek, amelyek nem biztos, hogy ezt meg fogják tudni jeleníteni. A bíráló bizottság gondja lesz, hogy megítélje.

Összességében én a kiírást a megújítás érdekében támogatni tudom, néhány módosítást, pontosítást tisztelettel én is javasolnék. Remélem, hogy az integrált szemlélet majdan a Kerettantervi Bizottságban megfogalmazott szemléletű tantárgy pályázatának kiírásában is realizálódni fog.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Závodszy Géza!

DR. ZÁVODSZKY GÉZA: Nekem nem professióm a természettudományos oktatás, és talán nem is jelentkeztem volna már Tibor hozzászólását hallván, csak ő nagyon-nagyon óvatosan szokott fogalmazni, és nem biztos, hogy mindenki dekódolja ezeket a nagyon finoman kimondott ítéleteket.

Ez a pályázat nem rendelet, nem normatív szöveg. Egyik-másik hozzászólás alapján úgy tűnik, hogy egy normatív szöveget hallunk, ami most majd alapvetően befolyásolja a tantárgyi rendszert, a tankönyveket stb. Ez egy pályázat, aminek nyilván lehet valamilyen orientációs szerepe - szerintem nem orientációs szerepe van, hanem a realitásokból indul ki. Abból indul ki, hogy ma az iskolák 99 vagy 100 százalékában tantárgyi rendszerben oktatnak, és ha most gyorsan kell bizonyos változásokat elérni, akkor ebben a rendszerben kell gondolkodni, és gyorsan mellé kell rakni egy doktriner vagy egyéb programot, amivel megterheljük. Egyetlenegy dolgot szeretnék most hangsúlyozni, mert más nem mondta - noha nekem, ismétlem, nem szakterületem. Itt volt egy nagyon komoly előterjesztés, amelyet Kertész János, Csermely Péter tett az asztalunkra, közel félszáz, a legkülönbözőbb természettudományos tárgyakkal foglalkozó, tekintélyes és konzervatív, kevésbé konzervatív - nehéz ennek az ellentétét mondani -, nagyon újító meg inkább hagyományörző oktató vett részt. Ez az anyag elég radikális javaslatokat tartalmazott, és lefolytattunk egy vitát. Ezeknek a javaslatoknak egy részét az OKNT többsége nem támogatta, másokat igen, született egy szűk OKNT-bizottság, amely készített egy kompromisszumos anyagot, amely megint kapott egy többségi szavazást. Az egyik dolog, amin nagyon hevese vita volt, az a science típusú tantervről és tantárgyról szólt. Anélkül, hogy nekem ehhez szakmai felhatalmazásom lenne, közismert, hogy ezt, én azt hiszem, megalapozott módon, hevesen elleneztem. De nem voltam egyedül: a tudomány képviselői, bár természetesen óvatosan ugyan, de érezhetően, olyan nagyon nem lelkesedtek érte. Nem volna jó ezt újra lefolytatni.

Utána ilyen-olyan kompromisszumos javaslatok születtek, némi csúsztatások és egyéb után tantervek is. Mert ez azért először úgy lett előterjesztve, hogy csak a 6-7-8. osztályban, később, a középiskolában már szó sincs róla, aztán mégis valahogy belekerült a rendeletbe, ha jól emlékszem - de nem vagyok most naprakész -, meg úgyis szabadon választható. De azért most már föl vagyunk háborodva, hogyha nem esik nagyon nagy figyelem...

Nem szeretném ezt a vitát újra lefolytatni, és nekem nyilván nem lehet - nincs is - kifogásom, hogyha majd születik külön egy pályázat, hogy csináljunk egy integrált természettudományos kerettantervet, és erre kap pénzt az illető, hogy kísérletezzen is vele... Ha jól értem, most nem erről van szó.

Ami az integrációt illeti, ezzel nem fogunk vitatkozni, hogy meg lehet azt csinálni tantervben, de meg lehet azt csinálni a fejekben is, az órán, munka közben. Abban a pillanatban az a föloldhatatlan ellentmondás, amit Tibor is említett, ami annak idején is fölmerült, hogy ha van egy integrált science, akkor abban hol van a helye a csillagászatnak meg a természetföldrajznak. Akkor vajon megszűnik a földrajz, és lesz egy idegenforgalmi nem tudom mi... Egy csomó probléma, és nem biztos, hogy mindent ilyen merev, adminisztratív keretek közé kell szorítani: rá kell bízni azokra a tanári munkaközösségekre, mert a tanítás során ezek megoldódhatnak, ha fel vannak erre készítve a pedagógusok. És nyilván föl is vannak - mert nem igaz, hogy a pedagógusok hülyék. Én mindig fölháborodom ezen, mert én részt vettem ebben a munkában, és tudom, mennyire nem így van. Nyilván kell biztatni, akár pályázatokkal is, hogy ez az integráció - és nemcsak a természettudomány terén - az oktató-nevelő munkában valósuljon meg. Köszönöm.

ELNÖK: Karlovitz János!

DR. KARLOVITZ JÁNOS: Csak egy kérdés meg egy javaslat.

A kérdésem, hogy ebben a pályázatban a tankönyvkiadók mindenféle álruha nélkül, iskolák mögé bújás nélkül is megjelenhetnek, tehát saját zászló alatt pályázhatnak-e vagy nem.

A javaslatom pedig, hogy a Kerettantervi Bizottság elnöke vegyen részt ebben a bíráló bizottságban, és hadd vigyen magával kérésére még egy tagot, hogy ketten képviselhessék a dolgot. Ezt megtámogatnám. Köszönöm.

ELNÖK: Mihály Ottó!

DR. MIHÁLY OTTÓ: Először nagyon gyorsan mondanám, amire megkért Vass Vili, tehát nem én mondom, hanem ő mondja. A javaslata a következő, nem túl sok:

Az első oldal szövegének második sorában a zárójelbe kerüljön be az egészségtan. Ez előjött más vonatkozásban. Tartalmi értelemben ezzel egyetértek, de nem felel meg a pályázat logikájának. Az más, hogy a biológia keretében mit fognak ebbe bevinni - nem tudom, világos-e -, de fölvetődik a kérdés, hogy az óraszámot illetően is el kell kezdeni a különböző újraszámolásokat - ez már az én saját hozzászólásom ehhez a dologhoz.

A bevezető rész ötödik sorában kezdődik, hogy „Hangsúlyt kell fektetni... a természettudomány és a társadalom kapcsolatára.” Azt kéri, hogy a „természettudomány” után a „technológia” szó is kerüljön be, amely azt a szellemet hozza, ami az EU-s kompetenciafelfogásban is jelen van, tehát a természettudomány és a műszaki tudományok stb. összefoglalása.

Ugyanígy az I. második pontjának ötödik sorában „a társadalmi-környezeti-egészségvédelmi-fogyasztóvédelmi”. Itt a „társadalmi” után a „technológiai” kerüljön be ugyanebbe a felsorolásba.

A második oldalon felül az első pont ötödik sorában van a „segítő értékelés” kifejezés. E helyett a szakmában használatos „fejlesztő értékelés” fogalma kerüljön be, ami egyúttal a „segítő”-t is tartalmazza.

Ebbe a bizonyos, más szempontból már vitatott mondatba, hogy „Hangsúlyt kell helyezni az ismeretek megszerzési technikáinak elsajátítására”, kerüljön be, hogy „a valós élethelyzetekben történő *kreatív* alkalmazási képességének fejlesztésére”. Tehát a „kreatív” szó kerüljön be ebbe a mondatba. Ez volt a kérés ebben a dologban.

Tulajdonképpen ennyit kért, hogy így kerüljenek bele.

Most mondanám, amit én gondolok.

Ami a pályázat alapkiírását illeti, magunknak köszönhetjük. Annak köszönhetjük, hogy hosszú-hosszú viták után elfogadunk egy kompromisszumos ajánlást ebben a dologban. Nem kell megismételnem, hogy én természetesen - ez egy fogalmi probléma - nem az integrált, hanem az egységes természettudomány álláspontján vagyok, hogy az a valóságos megoldása az általános képzési problémáknak. De ez egy dolog. Itt született egy olyan ajánlás, amely egyértelművé tette a minisztérium számára is, hogy ki kell írni egy ilyen pályázatot, amely segíti ennek a dolognak a megvalósítását. Ez történik, kedves kollégák. Én tehát tényleg azt gondolom, jelen pillanatban visszamenni oda, ahonnan eljutottunk ide, nem az ügymenet logikája - mert ez egy ügymeneti kérdés. Itt jön ez a lépés.

Ezzel függ össze, hogy ugyanígy, ugyanilyen célzott kiírással született először egy egységes természettudományi kerettanterv. Pontosan ez az, ami arra volt kiírva, hogy egységes természettudományos kerettantervet kell készíteni. Ez a pályázat meg erre van kiírva, hogy ebben a dologban kell megtenni a fejlesztési lépéseket. Én tehát azt gondolom, hogy a mi logikánk szerint ez vitathatatlan. Én is azt szeretném, ha sokkal több kiírás lenne, remélhetőleg a fejlesztési források bővülésével további források lesznek arra, hogy ezt is, meg azt is kidolgozzák. Ez egy ilyen dolog.

Egyetértek azzal, hogy az összórászám értelmezhető, csak tudni kell, hogy amikor azt írja, hogy „figyelembe vegye”, az nem azt jelenti, hogy a szónak abban az értelmében terjedjen ki a kerettanterv a földrajzra, az egészségtanra, hogy joga legyen elvenni óraszámait. Csak amikor a tartalmait kidolgozza a kerettanterv, akkor legyen tekintettel arra, hogy utalások stb. De az összórászámot úgy kell használnia, hogy a három tantárgyra fennálló - mondhatjuk úgy - tagozatos óraszámokkal is számolhat, amikor a reál kerettantervet csinálja. Ebből a szempontból nekem ez nem félrevezető vagy érthetetlen.

Azt gondolom, hogy ez egy pályázat, és nem gondolom - e mellett nagyon remélem -, hogy ennek semmi köze ahhoz, hogy Magyarországon valamiféle intézkedés indulna, hogy legyen egy reálgimnázium. Szerintem ebben nincs benne. Tudom, hogy az ő vágyaikban benne van - elég sokat tárgyaltam velük erről -, ugyanakkor benne van az is, amit mi is képviselünk, hogy a main stream - ami azért nem ők, mert ők hihetetlenül szemben állnak a közvetlen gyakorlatban dolgozó tanárok jelentős részével - ellenében egy más szemléletű kerettanterv is jöjjön létre, és ebből engem igenis elsősorban a humán és az általános jellegű kerettanterv érdekel. Most nagyon csúnyát mondok: engem nem érdekel, hogy mit csinálnak azokkal a gyerekekkel, akik elhiszik magukról, hogy belőlük kémikus lesz. Csinálják! Jelentkezett, kémikus lesz - majd eldől a későbbiek során, hogy ő mit fog kezdeni ebben a dologban. Az általános képzés szempontjából a

másik két kerettanterv érdekel, ráadásul nem vindikálom magamnak a jogot, hogy állást foglaljak abban, hogy az adott, konkrét természettudományi szak értelmében mi az a logikája az egész képzési ismeretrendszernek, amely szerint őt majd eljuttatják tudóshoz.

Azt gondolom, hogy ezt a kiírást támogatnunk kellene, azokkal a finom észrevételekkel, javítási javaslatokkal, amik szerintem elhangzottak a szöveget illetően.

Egy mondat még: ez a természettudományos szakmai kompetencia, amit Laci fölvetett. Igen, ott arról van szó. Abban az esetben, amikor reál kerettantervről van szó, nem egészen egyszerűen a NAT természettudományos kompetenciájáról van szó. Pontosan azt fogadtuk el ebben a logikában, hogy van ez ilyen igény, mert ezekből lesznek majd azok, akik tanárok lesznek. Szeretném mondani, hogy én nem hiszek benne. Nem gondolom, hogy ez a dolog meg fogja oldani azokat a problémákat, amelyek alapján születnek ezek a dolgok. Nem fog e miatt több ember jelentkezni például erre a szakra. De ez egy másik dolog. Ez a szakma a maga egészében, egy jelentős része, hisz ebben a megoldásban, éppen ezért ennek az alternatívaként való megjelentetése szerintem legalább olyan fontos, mint hogy most van a kerettantervünkben egy minden szempontból korszerűtlen biológia, kémia stb. - ezt nem én mondom, hanem tulajdonképpen mindenki ezt mondja -, hogy az maradjon meg, vagy megjelenjék egy nem egységes természettudományi kerettanterv, de a tartalmaiban, feldolgozási útjaiban stb. korszerűbb, legalább a tanulók egy jelentős részét ettől a rengeteg, számukra teljesen szükségtelen, sőt feldolgozhatatlan fogalmi rendszertől mentesítő kerettanterv is.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Hadházy Tibor!

DR. HADHÁZY TIBOR: Elnézést kérek, hogy ismét kértem - egy mondat erejéig - szót, mert elfelejtettem valamint elmondani az előbb. A kiírás dőlt betűs bevezető részének van egy utolsó mondata, ami számomra igen kedves - ha jól értem. Ez a mondat úgy szól, hogy „A cél az alapfokú nevelési-oktatási intézményekben integrált szemléletű, a középfokú nevelési-oktatási intézményekben integrált szemléletű, de a differenciált tantárgyi képzés megvalósítására alkalmas...”. Ez a mondat az én számomra azt üzeni, hogy az alapfokú nevelési-oktatási intézményekben nem differenciált tantárgystruktúra kiírására... *(Dr. Hunyady Györgyné: Miért? A 7-8. osztály nem tartozik az alapfokúhoz?)* Stimmel, csak a mondatban ez szerintem nem így jelenik meg. *(Közbeszólások.)* Akkor nem annyira kedves az én szívemnek... Köszönöm az útbaigazítást!

ELNÖK: Hunyady Zsuzsa!

DR. HUNYADY GYÖRGYNÉ: Én is elnézést kérek, hogy még egyszer hozzászólok, de mégis kénytelen vagyok. Egyrészt leszögezném, hogy nem vagyok felháborodva, nem gondolom, hogy ez normaszöveg. Ottóval szemben viszont igenis azt gondolom, hogy ha itt úgy írunk ki tantervi pályázatokat, pénzzel járó ösztönzéseket, hogy humán-reál-általános, akkor ez bizony elősegíti azt, hogy majd legyenek hozzá reál és általános tantervű középiskolák. Mert ez hivatkozási alap lesz, mert az iskolák, ha ezeket a kerettanterveket akarják használni... *(Dr. Mihály Ottó: Ezzel fogják magukat hirdetni!)* Lehet, hogy ez jó, lehet, hogy nem - én azt gondolom, hogy nem, legalábbis még nincs eléggé végiggondolva.

Én tehát azt hiszem, ez ezzel együtt jár, és ezért nem tartottam teljesen szerencsésnek, ahogy Tibor magas labdát adott föl, mert azt mégse lehet mondani, hogy az alapfokú oktatásba nem tartozik bele... Én emlékszem, hogy Kertész úrék arra hivatkoztak, hogy az 5-6. évfolyamon legyen integrált, de onnan fölfelé már ne legyen. Akkor ezt kell írni, nem azt, hogy az alapfokú képzésben.

De még mindig visszatérek ahhoz a mániámhoz: örülök, hogy itt most már mindenkinek világos az óraszám. Szeretném felolvasni, hogy nekem mi nem világos - mert állandóan fölteszek kérdéseket, és nem kapok rá válaszokat. Megmondom, mit nem értek: „A középiskolák számára fejlesztendő humán és reál kerettantervek esetében a megfelelő irányultságú, emelt szintű tantárgyi tehetséggondozás kerettanterveinek természettudományos összóraszámát kell figyelembe venni.” A humán kerettantervek esetében a „megfelelő irányultság” micsoda? „Megfelelő irányultságú, emelt szintű tantárgyi tehetséggondozás kerettanterveinek természettudományos összóraszámát” - ez azt jelenti, hogy ha a humánban van egy tehetséggondozó program, abban van egy keretszám, ami különbözik attól, ami a reál, és akkor ezt a csökkentett - mert ez nyilván csak csökkentett lehet... *(Többen: Ez azt jelenti. - Ez az! Igen.)* Köszönöm szépen, ez így még furcsább. *(Dr. Mihály Ottó: Megkíméli a humánokat attól, hogy ilyen nagy mennyiségű reált kelljen nekik elszervedni.)*

ELNÖK: Karlovitz János!

DR. KARLOVITZ JÁNOS: Tiltakozom egy mondat erejéig: nem kell kinyírni az összes többit, hogyha van egy újdonság. Most van ez, ennek híve vagyok: legyen. De ettől még nem kell kiirtani a fizikát, a kémiát, a biológiát stb., pláne szakemberek számára, akik akár magasabb szinten akarják azt művelni, hadd tanuljanak ők olyat! Én megértem, a hetvenes években a gyógypedagógiában kitűnően bevált, amit most csinálunk, vagy a dualizmus korában is volt ilyen globál természettudomány, tehát történelmi hagyománya is van, ugyanakkor a tantárgyi struktúráknak is. Megfér egymás mellett a kettő, hagyjuk élni!

Köszönöm.

ELNÖK: Nincs több? Györgyike!

BALOGH LÁSZLÓNÉ: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Tanács! Nagyon szépen köszönöm az itt elhangzott javaslatokat. Hozzá kell tennem, hogy ezt tervezetnek tekintettük. Viszont valóban „Az OKNT javaslatai a természettudományos közoktatás korszerűsítésére” című anyagnak az első kérdése így szól: „Az OKM készíttesen az általános iskolák számára integrált szemléletű, a középiskolák számára pedig általános tanterv mellett humán és reál típusú, integrált szemléletű természettudományos tanterveket”. Mi, a közoktatási főosztály, ezt megkaptuk január 5-én, és ennek megfelelően csináltunk egy hét pontból álló fejlesztési tervet, amit a minisztérium már elfogadott. Ennek az első lépése lenne ennek a pályázatnak a kiírása. Az integrált szemlélet nem azt jelenti, hogy integrált tanterv. Az integrált szemlélet azt jelenti, hogy a hagyományos tantervi rendszerben a tantárgyakat egymáshoz mindenféleképpen közelítjük, és ahol lehet, amilyen témákat meg lehet tárgyalni, azt egy tantárgy keretében kell megtárgyalni, nem több tantárgy keretében. Erre van nagyon nagy igény.

Hadd mondjam, hogy az integrált természettudományi tantervekkel szemben sokkal nagyobb az ellenállás. Ez pillanatnyilag államigazgatási egyeztetésen van, de meg fog jelenni

terveink szerint, tehát létezik ilyen. Körülbelül huszonnégyféle kerettanterv létezik már természettudományos tantárgyból, tehát a választék rendkívül nagy, hogyha a piacon lévő összes kerettantervet nézzük.

Brassói főosztályvezető-helyettes úr egy kérését továbbítanám. Az lenne a kérése, hogy az OKNT jelölje ki valamely tagját vagy két tagját arra, hogy az összes változtatást még egyszer átnézze velünk együtt, hogy ezt egyeztessük, és ha felhatalmazza az OKNT egy vagy két tagját, velük közösen meg tudnánk csinálni. Akkor minél hamarabb szeretnénk a pályázatot megjelentetni, hogy június 25-ére, a beadási határidőre beérkezzenek pályázatok.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Az első kötelességem, hogy megkérdezzem, az OKNT részéről ki vállalkoznék rá, hogy ebbe a munkába operatív módon - mert, ha jól értem, ez egy operatív feladatban való részvétel - részt tudna vagy óhajtana, enyhébb megfogalmazásban: hajlandó volna részt venni. *(Dr. Hadházy Tibor jelentkezik.)* Köszönjük szépen, Hadházy Tibor úr!

BALOGH LÁSZLÓNÉ: Nem szeretnék javaslatot tenni, de Trencsényi úr észrevételei tényleg olyan fontosak és lényegesek voltak...

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Magának is elküldöm.

BALOGH LÁSZLÓNÉ: Nagyon szépen köszönöm.

ELNÖK: Egyébként a szó szerinti jegyzőkönyvet meg fogjuk kapni...

KOSINSZKY ZSUZSA: Holnap reggelre kész van a jegyzőkönyvnek ez a része.

ELNÖK: Van-e más ehhez a napirendhez? Trencsényi tanár úr!

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Elhangzott a konstrukció a zsűrizésre. Én fenntartom, hogy az OKNT két személyt delegáljon. János javaslata megtisztelő, de mindenképpen fontosnak tartom, hogy az OKNT plénumát természettudományos szakos kolléga képviselje ebben a zsűriben, sőt, a Kerettantervi Bizottság tagjai közül is természettudományos szakos kollégát gondoltam - ha elfogadja az OKNT, hogy 1+1 a delegátus.

DR. MIHÁLY OTTÓ: Csak egy megjegyzés. Én úgy értelmezem, hogy ez egy zsűri, ami pályázatot elbírál...

ELNÖK: Igen.

DR. MIHÁLY OTTÓ: De ettől ezek a kerettantervek ugyanúgy átmennek majd a kerettanterv jóváhagyási procedúráján!

BALOGH LÁSZLÓNÉ: Bocsánat, a zsűri csak a próbafejzetet bírálja, hogy kinek ad megbízást.

DR. MIHÁLY OTTÓ: Tehát ez önmagában nem azt jelenti...

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Én explicitté tenném ezt a pályázati kiírásban, mert volt már precedens arra, hogy a pályázat győztese automatikusan vagy majdnem automatikusan akkreditálódott. Volt egy gyors zsűri, amelyik hozomra megszavazta.

ELNÖK: Ha világosan értem - lehet, hogy más érti, csak én szeretném pontosítani -, itt arról van szó, hogy van vagy lesz egy zsűri, amelyik a pályázati munkákat elbírálja. Utána van egy akkreditációs folyamat, ami nem helyettesítő...

DR. MIHÁLY OTTÓ: Utána elkészíti. Először nem azt bírálják el, ami elkészült, mint kész kerettanterv, hanem annak a koncepcióját.

ELNÖK: Érthető. Akkor ezt javasolta Trencsényi, hogy a pályázatok elbírálásában részt vevő zsűriben legyen két tagja az OKNT-nek, akik közül egy mindenképpen természettudományos kompetenciájú legyen. Jól értem?

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Mind a kettő!

DR. IKER JÁNOS: A kiírásban is részt vesz.

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Nyilván Tibor lesz, ha csak nem akar pályázni, az OKNT delegáltja, és egy második helyet én célszerűnek tartok a Kerettantervi Bizottságnak. Ott is természettudományos felkészültségű kollégát.

ELNÖK: Van-e neked, mint a Kerettantervi Bizottság elnökének, javaslatod, akit az OKNT felkér erre?

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Tas emlegette Kertész professzort. El tudom képzelni, hogy az Akadémia viszont őt delegálja...

BALOGH LÁSZLÓNÉ: Vagy esetleg ő is kidolgozó lesz.

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Lehet, hogy célszerűbb lenne, hogyha Varga Gábor kolléga, aki gyakorló iskolaigazgató, nem az akadémiai, nem a felsőoktatási szférát, hanem az iskolapadot képviseli, és természettudományos szakos. Nincs több, mi mind bölcsészek vagyunk - ez perverz dolog, de így van. *(Dr. Szabó Tas: Van még matematikus. - Közbeszólások: Görbe László!)*

ELNÖK: Görbe László?

GÖRBE LÁSZLÓ: Szívesen részt veszek.

ELNÖK: Akkor a dolog eldőlt: Hadházy és Görbe kollégák vesznek részt a pályázatok elbírálásában.

DR. IKER JÁNOS: És a kiírás pontosításában.

ELNÖK: Ezek szerint felajánlásod megterhelődött ezzel a mellékmondattal. Köszönöm szépen. Óhajtának-e zárszót mondani ehhez?

BALOGH LÁSZLÓNÉ: Nagyon szépen köszönünk minden segítséget, és bízunk benne, hogy jó kerettanterveink lesznek.

ELNÖK: Köszönjük szépen.

A termet kettőkor át kell adni, előttünk egy jelentős napirend van, és most legalább öt perc szünetet kellene tartani... Öt perc szünet, és tankönyv.

DR. SZEVEDY TAS: Egykor belevágunk!

(Szünet: 12.55 - 13.06)

ELNÖK: Mielőtt rátérnénk a napirendre, szeretném megosztani egy gondomat, ami azzal kapcsolatban merült föl, hogy kötelezettségem egy közlemény megfogalmazása. Miután az előző két ülés jegyzőkönyvéből a másodikat egypár nappal ezelőtt kaptam meg, nem tudtam elkészíteni a közleményt, viszont elolvastam. Úgy zártuk ezt a vitát a szakképzés és általános képzés viszonyáról, hogy nem hoztunk határozatot: egymással élesen szemben álló két vélemény jelent meg. Sokat gondolkodtam azon - és ebben Hunyady Zsuzsa is megerősített, hogy hasonló gondjai vannak -, hogy jó volna egy olyan ad hoc bizottságot, eseti bizottságot létrehozni, amelyik ennek a két ülésnek a vitái alapján megkísérel egy olyan szöveget kialakítani, amely nem tünteti el ugyan a meglévő különbségeket, de mégis használható szöveget ad. Magyarán, mi nem fejeztük be, nem fogalmaztunk meg még csak ajánlásokat sem arra vonatkozóan legalább, hogy van valami konszenzusközeli álláspontunk, és mik a nyitott kérdések, amelyek esetleg további olyan üléseket vagy beszélgetéseket indukálnak, amelyek munkatervünkbe való felvételt igényelnének.

Én tehát tisztelettel kérdezem, egyúttal kérem is, ki volna szíves felajánlani nekem a segítségét - természetesen én is részt veszek ebben, miután kötelezettségem is egy közleményt megfogalmazni -, hogy egy ilyen konszenzusközeli, illetve a frontokat világosan megfogalmazó záródokumentum létrejöhessen, aminek az volna az utolsó passzusa, hogy ebből következően a következő nyitott kérdések várnak tisztázásra. Nem okvetlenül OKNT-hatáskörben, de mindenképpen az oktatásirányítás szférájában.

Magyarán: ki vállalkozik arra, hogy segít nekem-nekünk ebben? Szenes Gyuri?

DR. SZENES GYÖRGY: Csak mondani szeretnék... *(Derültség.)* Természetesen szívesen, hiszen ebben élek, de én abszolút nem látom esélyét sem annak, hogy itt bármiféle konszenzus kialakuljon. Annyira távol vannak egymástól az általam, esetleg Szilágyi János által képviselt szakiskolai koncepció és a komprehenzív iskolai modellt elképzelő, vizionáló csoport elképzelései, hogy mi vitathatjuk ezt a dolgot nagyon hosszú ideig, de ebben kompromisszumot nem nagyon látok. Azt érzékelem, hogy ma megoldásra vár egy olyan probléma, amit a komprehenzív iskolai modell nem old meg. Ez az alapprobléma. És amíg a komprehenzív iskolai modellt képviselők nem hajlandók abba az irányba elmozdulni, hogy legalább próbáljunk

valamiféle viszonylag gyorsan eredményt vagy további eredménytelenséget mutató megoldás irányába elmozdulni, addig, azt gondolom, nem tudunk miről beszélni.

Nagyon szívesen megfogalmazom az ellentéteket, a problémákat, amelyek gyönyörű szépen kihozhatók ebben a dologban, de semmiféle megegyezésre nem látok esélyt.

Köszönöm szépen.

DR. MIHÁLY OTTÓ: Más napirendi pontunk van!

ELNÖK: Tudom, értem, jó... Tessék!

DR. SZEVEDY TAS: Egyetlen dolgot szeretnék fölvetni, ami a múltkor nem kerülhetett szóba: az ellentmondás a komprehenzív iskola képviselői számára egy kijelentéssel kezdődött, hogy „összeegyeztethetetlen”. Ez volt a lényege. Semmiféle indoklás, hogy miért összeegyeztethetetlen ez a kísérlet, nem vált világossá.

Én azt az egyet tenném fel kompromisszumos javaslatként, hogyha ezt lehet, hogy régebben volt kísérleti fázisa több olyan iskolai újításnak vagy megoldásnak, amely lehetővé tette, hogy bizonyos megoldásokat kipróbáljanak. Én emlékszem rá, hogy volt ilyen. Most pedig csak rendeletek vannak, és a rendelet jobb, bal vagy valamilyen irányba elmozdítja az egész struktúrát. Mi volna, hogyha egy kísérleti fázist lehetővé tenne ez az állapot annak a megoldására, hogy például bizonyos iskolai körben engedélyezné a gyakorlati oktatást kísérleti jelleggel. Arra azt lehet mondani, az egy olyan tanulmány, hogy egypár éves kipróbálás után kiderül, bevált vagy nem vált be. Én azt látom, hogy itt elvi alapon nem lesz megegyezés, hát legalább egy kísérlettel lehetne utat törni, hogy egyáltalán érdemes vagy nem érdemes abba az irányba haladni.

ELNÖK: Szándékaimtól függetlenül belementünk a dolog érdemi megbeszélésébe.

DR. SZEVEDY TAS: Bocsánat, merthogy nincs kompromisszum!

ELNÖK: Én sem gondolom, hogy van kompromisszum, magam is azt az álláspontot képviseltem, hogy nincs, ezzel szemben elhangzott a vitában számos olyan javaslat a 9-10. évfolyam tartalmi vonatkozásaiban, amelyek számos érintkezési pontot mutatnak, vagy az egész 7-10. évfolyam.

Én azt gondoltam, ha négyen-ötven le tudunk ülni egy asztal köré, és a meglévő vitaanyag alapján meg tudunk fogalmazni egy javaslatot, annak van értelme. Ha úgy gondoljátok, hogy nincs értelme, akkor én megfogalmazok egy közleményt, ami rögzíti, ami van, és ezzel be van fejezve a dolog.

DR. SZEVEDY TAS: Ennek van értelme.

DR. MIHÁLY OTTÓ: Nem kell ezt az OKNT-nek megoldania, ne haragudjatok! Idáig jutottunk - kész.

ELNÖK: Második napirendi pontunk előadója Karlovitz János.

DR. KARLOVITZ JÁNOS: Köszönöm. Az előbb egy rövid előterjesztésre hosszú vita kerekedett, most bízom abban, hogy egy nagyon hosszú előterjesztésre egy olyan vita keletkezhet, amit folytassunk inkább, ne hagyjuk ma abba, mert rengeteg mondandó van, de talán a lényeg meg tudjuk célozni. Itt a lényeg - és mindössze két percet kérek az elején, többet nem -, hogy meginduljon egy javítási folyamat. Úgy szoktam fogalmazni, hogy a magyar tankönyvkiadás Európában talán a legdrágább, legbürokratikusabb, leglassúbb, legbonyolultabb jóváhagyási rendszer, amit javítani kell. A hivatalok, főleg az Oktatási Hivatal tankönyvosztálya remekül végzi a munkáját, rugalmasan próbálja értelmezni a rendeletet, nagyon szépen, de nem hiszem, hogy ez a bürokratikus rendelet őket is ne akadályozná. Itt tehát közös a cél: hogy javítsuk, amit lehet.

Sok dolgot leírtam, főleg kritikai elemzést. Abból egyik rész elfogadható, más rész másként oldható meg, tehát ott tartunk, hogy kérném szépen a javaslatokat, hogy javítsuk tovább jövő órára a dolgot. A TTB újra megtárgyalja, tehát a TTB akkor már olyanokat hoz ide, amikkel egyetértünk, vagy kihúzzuk, amivel nem értünk egyet. Javítsuk tehát tovább magát az előterjesztést, és elég a végén egy nagyon rövid közlemény. Ha egyetértünk vele, hogy javítani szükséges, akkor egy év múlva tárgyaljuk újra, addig a hivatalok és a szervezetek közös erővel javítják a dolgot, és ez mindenkinek közös érdeke.

Még egyet hozzátennék. Szóltunk itt az oktatásügy bürokratizmusáról, és valaki mondta, hogy a jogszabályok dzsungelje, meg a folyamatos változás jellemző ugyanakkor a jogszabályokra. Erre a tankönyvrendeletre, erre a procedúrára tényleg jellemző, mert ez egy gyöngyszeme a bürokratizmusnak, tényleg érdemes tanulmányozni. Itt csak részlet van abból, ami az egész rendelet, meg a szempontrendszer, csak egy kis részt kaptunk ma reggel hozzá - beadványomban én nyilván sok minden mondatára utalok -, de érdemes tanulmányozni.

A bürokratizmusról sokat beszélünk, és mindig azt mondjuk, hogy javítani kellene - most itt az alkalom, hogy egy anyaggal kapcsolatban tudunk-e valamit lépni. Ez egy lakmusz, egy próba is, hogy akarunk-e, tudunk-e lépni, tudunk-e javaslatot tenni, és a hivatal is akar-e tud-e lépni. Egy év múlva - elég nagy türelmi idő - újra tárgyalnánk a dolgot. Addigra mindenki jól járna, főleg az innováció. Én ugyanis a legnagyobb problémát abban látom, hogy ez bemerevíti, sablonossá, bürokratikusá, uniformizálttá teszi a tankönyveket. Volt valamikor egyforma tankönyv - hoztam is néhány gyöngyszemet: tényleg egyformák voltak (*Könyveket mutat föl.*) -, de nem érdemes erre visszatérni, úgyhogy hagyjuk a tankönyvet fejlődni. Úgy tudjuk fejleszteni, ha egy kicsit nem uniformizálunk, hogy minden tantárgy minden tankönyvére, minden iskolatípusban ugyanazok a szabályok vonatkozzanak, hanem engedjünk szabad utat a fejlesztésnek, a NAT-ban lévő innovációknak, a fejlődésnek, az ismeretközpontúság átalakításának stb., stb.

Én ennyit fűztem hozzá, sokat leírtam, azon rengeteget lehet vitatkozni, nyilván nem ragaszkodom egyetlen megoldáshoz sem - mert itt megoldások tömege lehetne -, csak a lépéshez, hogy induljon meg a folyamat.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Én is köszönöm. Felhívnám a figyelmet, hogy az a szöveg, amit Karlovitz János elmondott, nem azonos azzal, ami határozati javaslatként az előterjesztésének végén van. Illetve csak részben azonos, mert hogy térjünk erre vissza, ez egy nagyon fontos mozzanat. Ha jól értelmeztem, amit mondtál - meg egy pár szót beszéltünk erről a szünetben is -, itt most arról van szó, hogy te letettél az asztalra egy javaslatsort - hogy ne minősítsem halmaznak vagy

rendszernek -, és hogy itt most mondjunk véleményt. Nem kell megszavazni egyik vagy másik javaslatot, ki lehet egészíteni, ezzel bővül a halmaz vagy ez a javaslatsor, és amikorra eldöntjük, hogy visszakerül, ezeknek a figyelembevételével készül egy koherensebbnek mondható előterjesztés.

Jól értettem, János? Körülbelül ezt beszéltük az ajtón kívül? (*Igen.*)

Tehát az a határozati javaslati szövegterv már nem releváns ahhoz képest, ahol most tartunk.

Mihály Ottó, Szenes!

DR. MIHÁLY OTTÓ: Nagyon egyetértek azzal, hogy ezt a vitát folytatni kell, mert nagyon klassz dolog, hogy van negyven percünk... (*Dr. Karlovitz János: Elment az idő.*) Azért mondom! Én egyetértek azzal, hogy mielőtt elfogadunk egy határozatot, érdemes még foglalkozni vele. Ezt érzem fontosnak.

Szándékosan azzal kezdem, amivel egyetértek ebben a dologban. Mindegyik példaként felhozott elemmel lehet interpretációban, értelmezésben stb. vitatkozni, de nem ebben az értelemben. Egyetértek azzal, hogy szükséges például a fogalmak tisztázását elősegítendő egy definíciós bevezetővel valami módon megoldani ezt a problémát.

Nagyon egyetértek azzal, hogy szükség lenne bevételek vizsgálatokra. Tényleg szükség lenne ezekre a dolgokra. Mélyen egyetértek. Sok dolog ebből adódik, hogy sokunknak van konkrét tankönyvekről így vagy amúgy kialakított véleménye, meg mászkálnak a szakmában különböző vélemények, de valójában ezek nem tényleges bevételek vizsgálatok.

Nagyon egyetértek, erősíteni kellene a tankönyvkritikát. Csak hozzáteszek valamit: abban a pillanatban, ha valaki egy kritikát megír egy tankönyvről, az jogi problémákkal találja szemben magát. A jelenlegi helyzetben azért vonják felelősségre, mert egy árunak a minőségét stb. - és ezzel az eladhatóságát - kezdi ki. Nem egyszerűen szakmai értelemben működik a reakció, hanem egészen más területeken.

Nagyon egyetértek azzal, hogy ha a pontrendszer ilyen egyoldalú, akkor végig kell gondolni - csak hogy szerintem más a logikája annak, hogy miért egyoldalú, és egészen más következtetéseket kell levonni belőle. Azért egyoldalú, mert pontosan az ismeretközpontúságot akarja korlátozni, illetve az ismereteknek azt a típusrendszerét, ami uralja a tankönyveket, visszaszorítani. Ezért, mint minden indikátorrendszerre, az a jellemző, hogy ahol a problémát látja, ott sokkal erőteljesebben jelenik meg, mint ahol nem. De egyetértek, hogy végig kell gondolni.

Úgy gondolom, nagyon problematikus a műfaji megkülönböztetés nem egészen világos, nem egészen tisztázott volta. Például mondjuk, hogy hol van a tanári kézikönyv, ami nélkül nincs kompetenciaalapú tananyag. Nem létezik, nem lehet egy tankönyv önmagában kompetenciaalapú.

Ugyanígy egyetértek a mássággal kapcsolatban a 10. oldalon fölvetett dologgal. Úgy gondolom, egy sor esetben itt sem helyette kell, amit ő felsorol, hanem a mellett kell egy sor dolgot megtenni.

Ugyanígy úgy gondolom, az értékelőlapot is ne megrostáljuk. Mert a „megrostáljuk” azt jelenti, hogy ami benne van, az rendben van, csak sok, vagy olyan is van benne, ami kevés. De a probléma az, hogy benne van-e egy sor dolog - mert szerintem ugyanakkor nincs benne. Nem tudom, világos-e, hogy mi a szempontkülönbség. Meg kell vizsgálni, de nem úgy, hogy megrostáljuk, azaz kétszázról százra csökkentjük. Lehet, hogy ennek az lesz az eredménye, hogy kétszáz helyett háromszáz lesz. Önmagában az, hogy egy íves egy tankönyvről készített valami,

számomra nem rémisztó. Kedves kollégák, hihetetlenül komoly pénzről, rengeteg gyereket érintő valamiről van szó ebben az esetben. Hogy ez ív? Hát istenem, ennyi, ha kell, legyen két ív!

Úgy gondolom, az alapvető problémám az anyaggal szemben, hogy egy sor dologban egyet tudok érteni, ugyanakkor az anyag nagyon sok helyen - egyébként helyesen - újabb szempontokat kíván bevezetni az értékelésbe. Egy sor esetben azt mondja, ez is hiányzik, az is hiányzik, ezt is meg kell csinálni. Ha elfogadom ezt, akkor világossá válik, nem egyszerűen arról van szó, hogy rövidítsünk meg mindent, hanem arról, hogy tovább kell fejleszteni ezt az egész rendszert. És ez más, mint hogy valamilyen szelekciós szempontból - mert úgy gondoljuk, hogy az ismerettel kapcsolatos megkötéseket nem szeretjük -, azokat kivesszük. Úgy gondolom, egy sor esetben további differenciálásokra van szükség, ahogy az anyag is leírja.

Ha ezt elfogadom, akkor úgy gondolom, a javaslatok nem elfogadhatók, ahogy le vannak írva, mert egy megfontolás jelentkezik bennük végig, éppen ezért számomra az ajánlás jelenlegi szövegezése sem elfogadható. Amit az OKNT-től kíván, azaz - pontosan szeretném mondani -, hogy „Ismét napirendre tűzi a témát, hogy felmérje a tanulmányban szóvá tett... - és ha itt nincs szóvá téve? - problémák megoldásának mértékét”. Azaz rejtetten azt sugallja, hogy az OKNT, ha ezt elfogadja, elfogadta, hogy az a feladat, hogy a megoldásának am mértékét kell megnéznie egy év múlva. Egyáltalán nem ez a feladat. Szeretném mondani, hogy e közben ez az anyag, igen fontos, nagyon izgalmas és érdekes problémákat exponál, és ezekkel kapcsolatban kérdéseket tesz fel.

Én úgy gondolom, hogy a következő időszakban, amit el kell végeznünk, nem egyszerűen az, hogy eltüntessünk valamit - szó szerint megjelöli, hogy a 3. melléklet eltüntetendő -, hanem arról van szó, hogy miközben valamit egyszerűsíteniünk kell, az anyag más helyein kell csinálnunk egy sor dolgot, ami nincs meg ebben az egész rendeletben.

Utolsó mondatként egy nagyon fontos dolgot szeretnék még leszögezni a vitának ebben az első, általános fázisában. Az a folyamat, amelyre sokszor utalsz - az általad fölmutatott könyvek, mint ellenpéldák -, amelynek a lényege egy sztenderdizálás, minden területen zajlik, és nem azonos azzal, hogy ugyanazon szövegű tankönyvek voltak kötelezőek. Ez óriási különbség. Ugyanolyan, mint hogy az érettségivel és mindennél keresünk elsősorban formalizálható, általános összefüggéseket megjelenítő nemcsak követelményeket, hanem indikátorokat is. Vagyis nem elég leírni, hogy nem lehet túl hosszú mondatokat, mert az életkori sajátosságokat ez megsérti. Aki dolgozik ezekben az európai programokban, tudja, meg kell mondania, mit ért túl hosszú mondat alatt, és mennyit lehet belőle találni. Utána megmondják, hogy tizenkettő lehet benne. Ez az indikátor. Olyan ma már nem létezik, hogy teljes egészében rábizzuk a szakmai önállóságra. Ez után jön a szakmai önállóság: a tankönyvszerzőnek is van egy igen keményen formalizált sztenderdekkel korlátozott önállósága ebben a dologban. Ahogy a hídépítőtől is megrendelik, hogy minek kell megfelelnie, itt is megrendelik, és ezen túlmenően a pedagógusnak abban van önállósága, hogy ezekkel mit fog kezdeni.

Én például ezt a 3. számú mellékletet a gyermekvédelmi törvénybe raknám bele. A gyermekvédelmi törvénybe, mert a gyermek mentális létezésének egyik legfontosabb biztosítékát is jelzik ezek a dolgok, miközben egy-két konkrét dologban már mielőtt egyáltalán szóba került, hogy ez bekerül bárhová, hihetetlen veszekedésben voltam azokkal, akikkel ezt kidolgozták. Ugyanolyan joga van a munkáltatónak vagy bárkinek ebben az esetben is fogyasztóvédelmi előírásokat alkalmazni, ezzel mélyen egyetértek.

Azt mondom, álljunk neki, és tényleg csináljuk ezt a dolgot úgy, hogy inkább fejlesszen, ne gátoljon, de ahhoz is sztenderdnek kell lenni.

Köszönöm.

ELNÖK: Szenes György!

DR. SZENES GYÖRGY: Köszönöm szépen. Azt hiszem, a megoldás már majdnem készen van. Senki nem gondolja, hogy Karlovitz János pontokba szedett javaslatait kellene megvitatni ebben a kérdésben. A probléma azonban teljesen egyértelműen adott, látható, részben túlbürokratizált, részben nem szabályoz úgy, ahogy kéne, jó lenne, ha a modernizációs törekvéseknek még nagyobb segítséget adna, és azt gondolom, konkrét javaslatokat kellene kapnunk a bizottságtól, például a 3. számú melléklet modernizálására, átdolgozására, alkalmassá tételére a tankönyv-jóváhagyás procedúrájában. Ezért a határozati javaslatban is szerintem az lenne a jó megoldás, amire Ottó tulajdonképpen már célzott is: ne azt mérje föl, hogy a tanulmányban szóvá tett problémák megoldódtak-e, hanem azt, hogy hogyan fejlesztette tovább a jóváhagyási procedúrát, milyen módon tudjuk ezeket a bírálati szempontokat a tankönyvvé nyilvánítás eljárásában megvalósítani.

Azt gondolom, ezt nem kellene sokkal hosszasan vitatni. Mindösszesen egy dologra hívnám fel a figyelmet, ami csak érintőlegesen van benne ebben az anyagban: működik egy legalább ekkora, ha nem nagyobb rendszer a szakmai tankönyvek tekintetében. A féleségek tekintetében biztosan sokkal több, mennyiségében, példányszámot tekintve sokkal kevesebb. Létezik, működik a Szakmai Tankönyv és Taneszköz Tanács is - az SZTTT.

Én tehát azt gondolom, ha egységeset vagy közel egységeset szeretnénk, a differenciálásokat is figyelembe véve, akkor lényegesen szorosabb kapcsolatban kellene az SZTTT-vel együtt kimunkálni, egy olyan közoktatási tankönyvvé nyilvánítási procedura legyen, amely mind a két igényt kielégíti. Vagy egyszerűen konstatáljuk, hogy ez a kettő együtt nem megy. Akkor viszont ne erőltessük egybe.

Nagyon jó lenne, amit János javasolt, én azt támogatnám, hogy 2010 első negyedévében hozzon a Tankönyvbizottság egy olyan javaslatot, amit már konkrétan meg tudnánk tárgyalni.

Ez lenne a tiszteletteljes javaslatom.

ELNÖK: Köszönöm. További hozzászólás?

DR. SZEBEDY TAS: Elfogadva és megköszönve azt a munkát, ami ezek mögött az észrevételek és a javaslat mögött áll, én is egyetértek és támogatom ennek az újragondolását. Saját magam is egy nagyon óvatos lépéssel fejlesztem a tankönyvvé válás folyamatát. Ennek egyik oka valóban a tankönyvek szakszerűsége. János anyagában is olvasható az elején, hogy hétszáznál is több kiadó jelent meg, és nagyon vegyes minőséget kínáló tankönyvpiac jött létre tankönyvekből és segédletekből. Amit a szabályozás előtti könnyítés létrehozott, nem feltétlenül volt egy pozitív eredménnyel járó innovációs folyamat, mert a minőséget jelentős mértékben csökkentette éppen a sztenderd, illetve minőségi elemek és kritériumok, indikátorok hiánya.

Én egy másik problémát látok - és ez nem az anyaggal kapcsolatos. Szenes Györggyel teljesen egyetértek, hogy egy javaslatra van szükség, hogyan lehetne jobban, és arról kellene vitatkozni. Mert arról vitatkozni, miért rossz az, ami van, valószínűleg nem lenne annyira konstruktív, mint arról vitatkozni, hogy lenne szerencsés ugyanezeknek a kritériumoknak egy ésszerű kivitelezése. A probléma, amit látok, hogy a tankönyv-liberalizálás nagy piacot hozott létre, és a tankönyvkiadás pénzügyileg nagy üzlet, sokmilliárdos üzletág. Ezen nem tud megélni

kétszáz kiadó. (Dr. Karlovitz János: *Az a múlt: ma már csak nyolcvan.* - Dr. Bartha Lajosné: *Letisztult ez.*) Ez egy természetes folyamat, hogy amikor megnyílik a piac, akkor hihetetlenül nagy a rámozdulás, de reálisan egy sokkal szerényebb üzleti kör, amely ebben meg tud élni. A kritériumnak minőségi kritériumnak kellene lennie. Abba az irányba kellene a rendelkezéseket módosítani, hogy a minőség határozhassa meg az új kiadványoknak, könyveknek vagy segédanyagoknak a létrejöttét, ne a piaci mechanizmusok. Félek egy picit - ebbe az irányba tartanék fontosnak néhány elemet beemelni -, hogy ne a nagy hal–kis hal effektus szabályozza, mert ennek a veszélye fennáll az üzleti világban. Hogyha a tankönyvkészítés, a tankönyvelőállítási folyamat csak olyan nagy költségű, nagy tartalékokkal, nagy beruházási képességgel rendelkező egy vagy két cég számára kivitelezhető, amelyik a piacot eluralja, a könyvek egyre inkább egymásra hasonlítanak, a tantárgy is alig tesz különbséget két könyv között, hiszen formailag azonosak, ez a nagy vállalkozások érdekei szerint alakul. Ha megvannak a sablonok és megvannak az eljárások, akkor lehet tömeggyártásban minél nagyobb példányszámú kiadványt csinálni.

Egyébként ez a probléma továbbgyűrűzik a kiadástól a tankönyvbeszerzésig, mert számtalan olyan tankönyvvel kapcsolatos, minisztériumon belüli vitát hallottam, amelyik nagyon fontos minőségi kiadványok finanszírozhatatlanságáról szól. Például a nemzetiségi oktatásban vagy a szakképzés bizonyos területein használható, kis példányszámú tankönyveknek hiába van meg a minősége, hiába van meg a szükséglet, az előállítás és az eljárás rendje piaci eszközökkel kiszorítja ezeknek a megmaradását a tankönyvvilágból. A tankönyvbeszerzésnél pedig - nem tudom, mennyire érzékeli ezt a világ, mi az iskolában azt látjuk - gyakorlatilag hiába szeretnénk megrendelni bizonyos, kiváló minőségű kiadványokat, vagy lekerülnek a tankönyvlistáról az árkategória szempontjai miatt, tehát nem vásárolhatók meg, vagy pedig a tankönyvbeszerzést irányító szociális intézkedések miatt a kiadványok a tömeggyártásban nagy mennyiségben előállítható és tartalékkal rendelkező kiadványok irányába mozdítják ezt a világot.

Én tehát azt gondolom, hogy a tankönyvvé nyilvánítás rendjében egyfajta - mondjuk úgy - állami beavatkozási rendszert és védelmet kellene a minőségnek biztosítani, és ez bizonyos esetekben a piaci szabályozásnak, a piaci liberalizálásnak a kontrollját vagy fékezését is kellene, hogy magába foglalja. Ha ebbe az irányba lehetne fejleszteni a tankönyvkiadást, elképzelhető, hogy az újításoknak is teret vagy lehetőséget ad.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Parancsolj!

GÖRBE LÁSZLÓ: Két dolgot szeretnék mondani. A tankönyvkiadásban igazában nincs elkülönítve a tankönyv és a segédanyag. A segédanyag ugyanolyan procedúrán megy keresztül. Azért kell átmennie, mert különben nem finanszírozható állami segítségből. Jobban szét kellene választani, mert sok olyan dolgot vetetnek meg így a gyerekekkel, amit igazából nem biztos, hogy használnak.

A másik dolog egy picit túlmutat ezen. Jó lenne a másik irányba is továbbmenni: a tankönyvekhez tartozó segédeszközökről is beszélünk kell majd.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én is szeretnék hozzászólni, mert az idő nagyon rövid.

Mindenekelőtt ahhoz kapcsolódnék, amit Tas mondott, hogy itt a piaci szempontú liberalizálás vagy ennek a forszírozása, továbbfejlesztése helyett a kontrollt kellene erősíteni, mindazon szempontok alapján is, amiket Karlovitz anyaga tartalmaz, amiket Ottó elmondott, és van még néhány szempont, amit nyilván hozzá tudunk tenni. Én tehát nem értenék egyet azzal - és tudom, hogy ezt most nem fogjuk lezárni -, hogy amit eddig jogszabály megkötésként tartalmazott, az ajánlásra változtassuk, bár ez szerepelt a Karlovitz-féle előterjesztésben. Ezeket kőkeményen szabályozni kell. Hogy mik legyenek a kritériumok, ez vita tárgya, amit a következőkben el fogunk dönteni. De éppen azért, mert nagy pénzek forognak kockán, és mert igen kemény érdekeltségek vannak abban, hogy a szabályozás minél liberálisabb legyen - mondom én, az ősliberális -, ezért azt gondolom, nem ezen a vonalon kellene menni, hanem érdemben kellene azon vitatkozni - amennyiben van mit vitatkozni -, hogy melyek legyenek azok a kritériumok vagy indikátorok, amelyek mentén ezt a szabályozást tovább kellene fejleszteni.

Zárásul azt kérem, ahhoz, hogy ez az anyag, ami az észrevételek alapján újfent elének fog kerülni, lehetőleg minden szempontot tartalmazzon.

Kérem először is, csak aztán kérem. Szenes Gyuri, van-e mód, hogy a szakképzési könyvekre konkretizált követelmények, indikátorok és az itt szereplő indikátorok között létrejőjön valamiféle harmonizáció.

DR. SZENES GYÖRGY: Van egy bizottság, az SZTTT, van egy tankönyv-jóváhagyási szempontrendszer ennek a bizottságnak is. Én azt gondolom, a két bizottság összeülve kellene, hogy ezt a kérdést megvizsgálja.

DR. SZABADOS LAJOS: Hadd szóljak már, mert együttműködési megállapodásunk van az SZTTT-vel. Ezeket a témákat dolgozzuk fel, tehát ez napirenden van.

ELNÖK: Rendben van, csak ez az anyag, ami most előttünk van, még nem ennek az együttműködésnek a tükörképe számomra. De világos.

Zsuzsa!

DR. HUNYADY GYÖRGYNÉ: Csak azt szeretném a tisztelt bizottság vagy testület figyelmébe ajánlani, ha arra kérjük Karlovitz kollégáékat, hogy egy év múlva hozzák ezt ide vissza, az talán túl hosszú határidő. Most van 2009 tavasza, 2010 tavasza, mire ebből valami lesz, 2010 ősze, ha egyáltalán... Én azt gondolom, ez a dolog teljes elnapolását jelenti - bocsánat, szebben is tudnám fogalmazni. Ha azt akarjuk, hogy most olyan nagyon ne történjék semmi, akkor ezt a határidőt érdemes tartani, de ha azt akarjuk, hogy valami történjék, akkor legkésőbb ősszel térjünk erre vissza. *(Közbeszólások.)* Jövőre is lesz ősz, persze az is nagyon fontos, de 2004 óta elég sok tapasztalat felhalmozódott már.

ELNÖK: Szabados úr!

DR. SZABADOS LAJOS: Azzal szeretném kezdeni, örülök, hogy a tanács foglalkozik a tankönyvkérdéssel. Új helyzet van, amióta az egyes tankönyvek bírálata már nem a TTB-re tartozik, hanem a hivatalra, éppen ezért ilyen fajsúlyú anyagokkal is egyre többet foglalkozni, és ez nagyon fontos.

A szempontsorral kapcsolatban, ami előkerült, olyan malőr történt, hogy amikor az új szempontsor kidolgozására sor került, erre Kojanitz Lászlót kérték föl, akiről tudjuk, hogy tankönyvkutató. Ez a szempontsor tökéletesen megfelel a tankönyvkutatásra, vagy tanulmányokat, könyveket lehet belőle írni, de nem annyira felel meg a bírálóknak. Amikor elfogadtuk, feltételeesen fogadtuk el, úgyhogy ez év múlva felülvizsgáljuk. Ennek a felülvizsgálatnak az eredménye, hogy Jánosnak ez a tanulmánya megjelent.

Csak tömondatokban:

Tankönyvtől nem szabad többet várni, mint ami a funkciója. Most olyan érzésünk van, mintha egyesek többet várnának tőle.

Sokszor a módszertani szabadságot is sérti, sőt a munkaformákba is belefolyik, és hiába mondta Mihály Ottó kollégám, hogy a bírálati terjedelemmel nincs probléma, én azt mondom, hogy az nagyon ellentmondásos helyzet, ha a tankönyvbírálat terjedelme vetekszik a tankönyv terjedelmével. Én ezt nem tartom elfogadhatónak. *(Dr. Mihály Ottó: Hogyha egyíves tankönyvet csinálnak, az elég furcsa.)*

Amik fölvetődtek:

A fogalmak tisztázása. Pont az együttes ülésen - a digitálisokat nem említem, bár hárman kötöttük ezt az együttműködési megállapodást - terminológiai kézisztár megjelentetését határoztuk el, tehát fogalmakkal foglalkozunk. Mához egy hétre kezdünk hozzá.

A bevélszvizsgálatot első menetben tárgyaltuk.

A szempontsor felülvizsgálatára sor kerül, olyan formában, ahogy Ottó kérte, hogy nem szelektálni, kiszórni stb., hanem továbbfejleszteni szeretnénk.

Örülök ennek a napirendnek, és türelmet kérek szépen: nem lehet egy ilyen nagy területet egy-két hónap alatt megváltoztatni. Én azt mondom, hogy szakaszolnunk kell majd, tematizálnunk kell, és lehet, hogy a végén, amikor látszik valami nagyobb volumenű változás, annak kell az egy év, mikorra az megjelenik.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Azt javaslom, hogy most már csak ebben a határidőben nyilvánítsunk véleményt, ne menjünk bele a tartalmi kérdésekbe.

Zsuzsa aggodalma volt, hogy ha ez túl távolra megy, kvázi egyenértékű azzal, hogy elnapoljuk a dolgot. Van-e azzal szemben valamilyen konkrét javaslat? Ottó, Karlovitz, Hadházy, és utána befejezzük.

DR. MIHÁLY OTTÓ: Csak ezzel kapcsolatban akartam eleve azt javasolni - gondolom, segítené ezt a munkát, mert én azzal értek egyet, hogy ez nem egyszerű dolog -, hogy például jövő őszre tényleg kitűznénk egy olyan napirendi pontot, amelyen nem az elkészült anyagot prezentálják, hanem elmondják azt, amit eddig csináltak, amibe beleütköztek, tehát kapunk egy „jelentést” arról, hogy a bizottságok munkája hol tart. Esetleg ehhez képest kapunk egy koncepcionális alaplódot is, hogy milyen irányba fognak továbblépni. *(Dr. Szenes György: Ez év őszét mondtad, nem? - Dr. Hunyady Györgyné: Jövő ősz.)* Dehogyan! Mindig bennem van a tanév, a szerint meg már jövőre van. Tehát 2009 őszén.

ELNÖK: Konkretizálható októberre?

DR. MIHÁLY OTTÓ: Szerintem segítené.

DR. KARLOVITZ JÁNOS: Én úgy gondoltam az egy évet, hogy akkor már gyümölcse is lenne, tehát a hivatal is átdolgozná. Mi fél év alatt letesszük a végső változatot, a bizottság meg a szakértők, és átadjuk a tisztelt minisztériumnak meg hivatalnak, és ha minden jól megy, a következő évben ők meg tudják ezt csinálni. A szándék megvan.

Én nagyon örülök ennek a vitának, nagyon sokat tanultam - javítom. És akkor a bizottság, a TTB pedig tudja javítani, korrigálni.

DR. HADHÁZY TIBOR: Tényleg csak egy mondat, és csak az elnök úr által fölvetett problémához hozzászólásként hangzik el. Pillanatnyilag az az eljárásrend, hogy a bizottság a rendelkezéseket követően foglalkozik és foglalkozhat azzal, hogy milyen bírálati szempontrendszerrel, illetve kritériumrendszerrel alkalmaz, pontosabban a rendeletben benne vannak a szempontok, és csak a belső finomszerkezet meghatározására és kidolgozására, megváltoztatására van lehetőség. Ez bizottsági munka. Ahhoz, hogy ez működőképes rendszer legyen, jóvá kell hagynia az OKNT-nek, tehát határidő nélkül is ide fog kerülni, amikor elkészül.

ELNÖK: Nekem ez túl laza. Mennyi a realitása annak, hogyha az októberi határidőt túzzük ki?

DR. HADHÁZY TIBOR: Az új szempontrendszernek a megvitatására és elfogadására.

ELNÖK: Amit elénk fogtok terjeszteni, méghozzá immár abban az együttműködésben, amiről szó volt, tehát a szakképzési szakkönyvek és általános képzési szakkönyvek tekintetében egyaránt alkalmazható, vagy bizonyos alternatívákat is tartalmazó, ha úgy tetszik, még döntési alternatívákat is tartalmazó előterjesztést. Akkor tudjuk az októberi ülésen megvitatni. Köszönöm szépen.

Tíz perccel a terem bezárása előtt az OKNT ülését berekesztem.

(Az ülés végének időpontja: 13 óra 51 perc)